

THƯƠNG ĐĂNG DƯỢC PHÒNG
G. RENOUX

NHỨT HẠNG BÀO-TÊ-SU

Ở ngang nhà hát Tây. — Saigon
Tiệm cũ của ông HOLBÉ và RENOUX

- Y-khoa dược liệu đủ thứ
- Vật liệu để bào chế thuốc
- Vật liệu để dùng chụp hình
- Đồ tiện dụng cho người Langsa và người ngoại-quốc
- Đồ phụ tùng cho nhà bào chế thuốc
- Đồ phụ tùng về máy chụp hình
- Kiền và giấy để chụp hình
- Đồ để dùng bó rịt
- Dầu thơm thượng hạng đủ thứ
- Dầu máng (Bạc-hà) thượng hạng

Thuốc nước hiệu R. để dùng mà bỏ nha-phiên của ông Holbé, chế ra.
Như vị nào có mua thuốc của Thương-đăng Dược-phòng G. Renoux thì phải nài cho có cái nhãn hiệu Xích-long (con rồng đỏ).

P. S. — Nếu vị nào có gởi thư xin, thì nhà/Thương-đăng Dược-phòng G. Renoux sẽ gởi cho không một của Dược-tính-lý-cơ-biên có chỉ rõ cách dùng các thứ thuốc.

Saigon, Imp. Commerciale, C. ARDIN et Fils.

Le Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SẮT.

Leirage 1500 ct.

Ng. Ch. Sắt

NÔNG-CÔ MÍN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

農 賈 茗 談

ĐỊNH GIÁ BÁN
4 TRONG CỎI ĐỒNG-DƯƠNG

Một năm.....	50 00
Sáu tháng.....	3 00
Mỗi số.....	0 15

ABONNEMENTS
France et Colonies

Un an.....	200 00
Six mois.....	12 00

Les abonnements sont payables d'avance

Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm

NĂM THỨ 10 9 Août 1917	Số 28	Ngày 28 tháng sáu năm Đinh-Tỵ
Chủ bút: NGUYỄN-CHÁNH-SẮT	Chủ nhiệm: F. CANAVAGGIO	Chủ sự: TRẦN-KY-SƠN

Direction, Rédaction et Administration:
48, rue Hamelin. — SAIGON.

PUBLICITÉ
ANNONCES LEGALES ET JUDICIAIRES

La ligne de 0-005 de large... 10 60
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.
Pour les annonces commerciales on traite à forfait.

BAO ĐỒ
Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Bồn-quản má thu ở ở phố.

MỤC LỤC

- 1° Nông trường thiết lập.
- 2° Cuộc số số.
- 3° Nam-kỳ thời sự.
- 4° Kỳ giử Nguyễn-tử-Thước.
- 5° Hội Tư-chợ phương Viễn-đông.
- 6° Chợ đông về cuộc giặc.
- 7° Đại-pháp tá-nghi.
- 8° Nam-kỳ báo-chương tá-bộ.
- 9° Ai tin.
- 10° Điều Nguyễn-liêng-Phong.
- 11° Luận việc điều tang.
- 12° Công vụ lực lực.
- 13° Tiểu sử thân thân.
- 14° Mười lăm năm một chỗ trú.
- 15° Thi giang-hố.
- 16° Các lời rao thương mại.

TƯM KHẮC CON ĐẤU BẢNG ĐỒNG
MÁI THIẾT KẾ, LẮM KẾ CÁN

TANG VAN PHA SAIGON

Kính trình công Qui-vi đồng hồ: Thì có lập tiêu kiểu Con Đấu bằng đồng và bán đồng, con đầu thường và con đầu có số, hoặc ngày tháng. (Dateurs et numérateurs automatiques). Qui-vi muốn đồng thì xin làm được vừa ý, và sau thì rất công và sự thiết thành tương ái chủ Qui-vi.

TANG-VAN-PHA.

XIN MỜI NHÌN THỬ... HẬU LÂM MÀ NHÌN KẾ CÁN

TIỆM MÀY
Nguyễn-hữu-Sanh
Ở gần Gare xe lửa Cầu-Đông-lãnh

Máy đê các thứ kiểu Âu-châu, vải, đai, và y-phục Âu-châu (paleot) theo thời thế.
Có bán sáo, vĩ-bô, tu-bu, kèn môi bằng-lạ, Luyô-lông Bắc, Cầm-châu Tàu, công bằng Tây, bằng Nhật-bản, các màu sắc.
Fân, Nho, Xuyến, Lành (Trung-buê). Nhượn Giu-đung, thốt lư.

Thư, tuồng, truyện quẻ-ngũ bán sỉ và bán lẻ, vẫn sẵn !!
Nếu chủ-qui-vi, muốn hỏi kiểu để chỉ, xin viết thư để:

M. Nguyễn-hữu-Sanh,
110, Quai de Belgique, Cầu-Đông-lãnh, SAIGON.

Nhà in và nhà bán Sách
của
MADAME Vve HUYNH-KIM-DANH
14, rue Catinat - Saigon

Tại nhà in tôi có in đủ các thứ thơ tuần truyện sách, có in các thứ thiệp mời đám cưới, thiệp tang, cùng các thứ thiệp đủ kiểu đủ cách, rất khéo rất đẹp, tùy ý liệt-vị, cũng có đóng bì sách nhiều kiểu nhiều màu hoa-noê rực rỡ, có bán đủ các thứ sách và giấy mực cho học trò đồng. Liệt-vị muốn in vật chi hay là đóng sách, thì tôi lại làm rất mau mắn, và tính giá rẻ. — Kính xin Lạc-châu chú quân-tử có viết chỉ lên đầu Saigon tiên đường xin ghé tiệm tôi, thì tôi rất cảm ơn và cũng vui lòng tiếp đãi.

Tuần Kim-vân-Kiểu in rồi hay lên trọn bộ. 0 \$90
Hành-từ-cách-ngôn có ích cho trẻ em... 0 50
Lạc-vân-tiểu có hình hay lắm..... 0 00

Madame Vve HUYNH-KIM-DANH.
Cần khải

Bên-quán rất khơn rất kính Mame Vve Huynh-kim-Danh là đôn bà góa mà có tâm chí lo việc đại chúng, một mình mà quản nuôi nấng một nhà buôn bán lớn như vậy, thật là ở trung trường phụ đó. Vậy xin Lạc-châu ráng giúp đỡ cho người bán vớng lâu dài đừng để làm gương cho phụ nữ giới.

NHÀ CỐ MICHEL.
L. CAFFORT kỹ nghiệp
Đường Catinat, môn bài số 32, 34, 36, 38 — Saigon

SỬNG BÀN CHIM

KHÉ GIẢI, THUỐC ĐẠN DU THỬ. Đủ phụ tùng sẵn sẵn.
Xe máy đạp hiệu « ALYON » và hiệu « Benixa » (nhà Caffort đại diện cho hai hiệu này ở Nam-Kỳ). Đủ phụ tùng xe máy đạp (lá và xe, ruột xe, đèn, ống thực, v.v.v.)
ĐỒ NỮ TRẮNG, đủ trang lý và đồ bằng bạc, đồng hồ đủ thứ, đồng hồ trái quai hiệu « Lux ».
Chuyên sửa chữa, sửa-dại-đồng hồ người Annam đồng. Vàng đồ có giấy làm chứng là Carat.

GIÁ RẺ LẠM. ÍT TIỆN BÍ KÍP!
Sẽ gửi vào Lạc-châu của WAU LY.

南發
NAM-PHÁT

Kính trình công Lạc-châu chú qui-vi đồng hồ: Thì có lập tiêu kiểu Con Đấu bằng đồng và bán đồng, con đầu thường và con đầu có số, hoặc ngày tháng. (Dateurs et numérateurs automatiques). Qui-vi muốn đồng thì xin làm được vừa ý, và sau thì rất công và sự thiết thành tương ái chủ Qui-vi.

châu-xá, cùng-xá, và lụa Tàu, đồ đều là tinh hảo, thiết tối nhất hạng. Vì trong tiệm tôi có người thợ, việc biết lựa thứ hàng đẹp rộng to thiết tốt mà trữ.

Cũng có bán vàng là tốt nhất hạng. Hàng Chính-hiệu Nam-Phát; thứ nhì Anh-Kỳ; thứ ba là Hoà-Hiệp; thứ tư là Quảng-Sanh, ba hiệu sau đây cũng có đủ các thứ hàng y theo chính hiệu.

Xin mời chủ-vị đến tiệm tôi mà mua thì rõ, nếu chủ-vị ở xa muốn mua thứ hàng nào hoặc muốn biết giá cả, xin viết thư cho tiệm tôi, thì tôi cũng vui lòng hồi âm lập tức.

泰 TRẦN-LONG 裕
TIỆM ĐÓNG GHỀ MÀY
ROTINIER
Réparation de Raquettes
Rue Turc, n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 16 năm rồi, rộng có một nghề làm ghê máy theo kiểu Hồng-kông, ghê dài, ghê dựa, ghê ngồi lớn có nhà có, đủ thức đủ dạng rất khéo rất đẹp, có sửa vớt máy, đó đánh trái lạng; giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin Liệt-vị đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cần khải.

NÔNG-CO MÍN-ĐAM

南州
NAM-CHAU
農務實論
NÔNG-THU'NG THIẾT LUẬN

Từ ngày Chánh-phủ rộng ơn, quảng khai ngôn-lộ, cho phép chúng ta lập nhật-báo Quốc-ngữ ra mà mở mang dân-trí, dền nay cũng đã hơn hai mươi năm chấy. Nói cho phải, đã có nhiều trang thư-giả đăm hết ý-kiến hay, tư-trởng rộng ra mà trừ vận nông-thương kỹ-nghệ cho được phát minh, bởi đó cho nên, toàn cõi Nam-kỳ, nơi thì lập giáo-dục học-dương, nơi thì lập Hội khuyến-văn đặng mà cổ động đồng-bang giới bước văn-minh, theo đường tân-hóa.

Nhờ đó mà ngày nay đã có nhiều chỗ mở mang như: Hội Canh-nông Mytho; Hội Canh-diễn Long-xuyen; Hội Canh-nông Sóc-trang; Hội Canh-diễn Châu-dộc; Hội làm giầy Cholon; Hội tâm-tơ Tân-châu. Tuy là chỗ thành tựu chỗ chưa, ấy cũng là vì cuộc chiến-tranh bên Âu-châu, nên máy móc khó bé vận động đó mà thôi, nếu ngày nào mà bãi cuộc chiến-tranh, thế-giới thanh-hình rồi, thì Nam-Kỳ ta ắt sẽ thấy cuộc kinh-dinh to tác.

Nhưng ngồi nghĩ lại cho thâm thía mà coi cái hiện-trạng nước Nam ta ngày nay tuy là nghề canh-nông sâu phát, song mà bề thương cổ vản lu lờ, tự dưới sông cho đến trên bờ, mấy nơi thương-giới đã bị ngoại-ban họ choán chặt.

Ta hãy xét cho kỹ nghĩ cho xa

đó mà coi, ngày nào mà mây cái Hội to tới mới chỉ trên đây, tuy mây ông cán lao cho lắm mà vận động cho thành tựu được rồi, song tôi e cũng còn chẳng khỏi bị tay ngoại thương họ áp chế! — Tại sao? — Là vì sao ta vẫn còn khuyết kém nhiều bề, đầu cho có lúa gạo, có vật-sản nhiều, đi lại cũng phải tìm đến China mà bán này bán tăn, chừng đó họ lại tự trọng tự cao, ta rập với nhau, muốn mua mác mua rề cũng quyền đó nơi họ, chừng ấy tôi tưởng mây ông cũng vô khả nại hã! — Đó là một cái bịnh trầm-kha nó làm cho quốc-dân ta huyết mạch chẳng được thông lưu mà chúng ta đều thúc thủ.

Vậy thì ngày nay chúng ta phải chung ý-kiến, hiệp lý-tưởng, mà trừ vận với nhau tìm một phương thuốc cứu cho hay, làm cho huyết mạch lưu hành mà cứu lấy cái bịnh nguy của ta đã thấy trước mắt đây, thì chúng ta mới trông mong mà trước đến cái địa-vị của chúng ta đã mơ ước tự bấy lâu nay.

Sáng lúc này Chánh-phủ đang lo lập cuộc hùn tàu để xuất dương mà vận tải lúa gạo cùng vật-sản Nam-Kỳ đăm bán cho các nước, đó là một phương thuốc rất nhiệm mầu để cứu quốc-dân ta cho huyết mạch lưu hành, vậy thì đồng-bang ta ai nấy cũng nên hè nhau một tiếng mà hùn hiệp cho nhiều.

Ngày nào mà cuộc hùn tàu này thành-tựu được rồi, thì quốc-dân ta lại còn phải nhờ mây ông trong các hội Canh-nông lớn mới kể trên đây, xin hãy đăm hết ý-

kiến cao-minh của mây ông ra mà trừ vận làm sao cho Nam-kỳ ta có được một hàng buôn cho to tác kinh-dinh ra tại giữa Châu-thành Saigon hay là Chợ-lớn, hoặc xay gạo, hoặc trữ lúa, cũng đó tho-sàng Nam-Kỳ rồi thông thương cùng các nước, (nghĩa là chịu giá thặng với mây hàng buôn to của các nước,) mà tranh cạnh môi trường-quyển. Có phải là dưới sông thì sáng tàu hàng của ta trên bộ lại có kho trữ lúa gạo của ta, bao nhiêu vật-sản của sáu Châu, đăm gom về một mối, rồi sảng có tàu buôn của ta đó, lực thực chở sang các nước mà bán, được như vậy thì còn lo sự chi ai áp chế ta được nữa. — Xin mây ông cao-minh thư-giả hãy chiêm nghiệm cái lý-tưởng của tôi sống luận đây, thoãn như mây mà hạp ý chủ ông thì tôi xin chủ ông ráng mà đồng tâm hiệp lực cổ động đồng-bang, nong nả vào cuộc hùn tàu này cho mau thành tựu, thì muốn việc khác, ta mới trông mong tới được.

Đôi lời trân trọng, ngựa trông chú quân-tử lượng cho.

Nguyễn-chiêu-đẳng.

Cuộc xđ số
Hội Tương-Tử

Bên-quán kính rao cho chú khán-quan hay rằng: có lời nghị-quan Nguyễn-soái Nam-kỳ ngày 15 juillet 1917, đã ban phép cho Hội Tương-Tử mở cuộc xđ số đặng lấy tiền mà dùng về việc làm phúc cho trong Hội. sẽ bán ra 25 ngàn giấy số, mỗi giấy số là 1\$00.

Định đến ngày 11 novembre 1917 này 9 giờ ban mai, sẽ xđ số tại đình Tây Saigon. Chừng nào giấy số phát mãi, Bên-quán sẽ cho liệt-vị hay.

Nam-kỳ thời sự

Giá lúa giá bạc

Mỗi tạ 68 kilog cho tới nhà máy từ 25 15 tới 25 20.

Kho nhà nước	31 80
Hàng Đông-dương	3 81
Hàngkong Shanghai	3 81
Chartered Bank	3 81
Banque Industrielle de Chine	3 82

Saigon

Nữ Hoa-Dà.—Mới hôm trước đây đưa con gái của M. Thọ vừa mới biết bò nó bực nhâm một cây đinh độ chừng ba phần tư mà nuốt, khi người lớn hay động thì nó đi nuốt tuốt vào ruột rồi. May đâu lại có một người dờn bà, (đó cũng là Nữ Hoa-Dà chứ phải chơi gì?) Thấy vậy thì bèn M. Thọ phải lấy bông vải, rút ra từ miệng nhỏ nhỏ mà nhét vào miệng đứa nhỏ ấy, rồi quây sữa bò mà cho nó uống, bở nó nghe hơi sữa ngọt thì nó nuốt liền, làm cho bông vải chạy theo vào ruột nó.— Qua bữa sau đứa nhỏ ấy y cây đinh ra, mà bị bông vải vướng ở đầu chỉ đích cây đinh, nên khỏi ruộng pha tới ruột. Ấy cũng là một cái kiêu-thừa hay, nên biến ra đây để làm một phương thuốc rất cần mầu nhiệm.— Nghe nói nếu ai nuốt lầm kim gươm, thì làm cách ấy cũng cứu được liền, vì nhờ bông vải nó vướng cả hai đầu, khỏi chầm nhâm ruột non thì vô hại.

Cholon

Nhân tinh lạc khách.— Ông Nguyễn-v-Soạn là người diên-chủ ở tại làng An-Lạc (Cholon). Người có sẵn ghêchải thường năm xuống Lạc-tinh chỗ lúa. Lúc cuối năm 1915, có tên Nguyễn-vân-Xên, kêu là Xuyên, đến xin người thầu dựng làm tài-công chèo Nam-hương-Nguyễn. Người thấy Xuyên nghèo khổ cũng có ý thương bèn nạp dựng. Lúc ấy là lúc ghe đi, người bèn đem Xuyên về nhà ở tại An-Lạc mà đứng như kẻ trong

nhà. Xuyên ở đó cũng trót vài tháng coi bộ thiệt thà chơn chất khuôn phép lắm (Làm một như da! đây rồi nó rút lu cho mà coi) mà thiệt quả như vậy.

Bước qua đầu năm 1916, ghe mở đôi đi. Ông Ng.-v-Soạn cũng tưởng Xuyên một người sao thì lòng trong vậy, nên mới giao cho Xuyên nhị thập người (nói chữ giời chưa?) bèn Xuyên thì đi kêu bạn chèo hàng. Xuyên đi kêu bạn làm sao cho đến wãng một mùa ghe mà chưa thấy Xuyên trở lại.

Nguyễn ông Ng.-v Soạn cũng là một người lão thành từng trải việc làm ăn và việc đời cũng lắm biết, trong một muôn người thì phải có chín ngàn chín trăm chín mươi chín người gian xảo, lão rục, không tương tâm, không biết nghĩ. Nhưng người cũng nghĩ việc làm ăn lớn, sao cho khỏi đổ tháo chắt dính. Bởi nghĩ vậy nên phải làm như vậy.

Thầy vậy thì người cũng bỏ qua, không tưởng đến Xuyên mà cũng không hề đến 20 người bạc.

Tả ra mới đây, Xuyên trở lại thọ tội, nên xin cho ở mà trả lều bời, một khi một lì, ông Nguyễn-v-Soạn cũng cho đi.

Xuyên lại nói: « Xin cho để chuyển ghe sau sẽ trả tiền thiếu. Còn bây giờ đây

xin cho 4\$ 50 đồng có mua thuốc giấy mà hát, mua nhựa mà nuốt, mua trâu cau mà ăn.

Ông Soạn nghĩ nó gạt mình trước thì cũng là đáng ghét, song nay thấy nó trong mình không có một đồng một chữ thì cũng đáng thương. Nhưng cũng có sợ Xuyên gạt nữa, nên 4 đồng rưỡi bạc thì đưa mà giấy thuốc tẩm của Xuyên thì giữ.

Tả ra, thiệt quả! Xuyên cũng trốn nữa. Rồi thay? Bì lảng chằng gặp linh tuấn thành hồi giấy thuốc tẩm... không có... nôm cổ...

Nay Xuyên còn đương bị giam mà chờ Tòa xử đoán.

Thiên vòng khỏi khỏi, sơ nhi bất.... bất lợi?

Tanan

Chuyến lạ.— Hôm 29 juillet rồi đây tại làng Thuần-Lễ (Tanan) vợ tên Nợc, sanh ra một đứa con trai có 2 cái đầu.— Từ cổ sắp lên thì 2 cái đầu, mặt mày, tai mắt, mũi miệng đồ hết, duy từ cổ sắp xuống thì có một thân mình như người thường vậy.— Tiết vì sanh ra chẳng được bao lâu mà cả mẹ con đều chết hết, chớ chi mà nuôi được, đáng ngày sau nó lớn lên, coi nó ra thế nào?

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đá ngon mà giá lại rẻ

Tay Ninh

Đánh số trùng voi.— Tại Kompong-cham (Vung-cham) có bày cuộc xổ số voi, có Bùi-thị-Đặng là con gái của Bùi-vân-Phu (kêu là tía Phu) ở tại làng Hiệp-ninh, tổng Hàm-ninh-Thượng tỉnh Tây-ninh, trúng độc đắc được một con voi, nhưng chưa nghe rõ chắc có nầy lãnh voi đem về cõi chơi, hay là lãnh bạc? Nếu lãnh voi đem về mà không có thắng nài thì cũng khổ, hay hơn là lãnh một ngàn đồng bạc đem về mà phụng dưỡng mẹ cha nghe ra còn có thú vị hơn; Nghe nói có trùng số voi này, tuổi mới đôi mươi, bình dung yếu điệu, cốt cách phương phi, diện mạo tự Tây-Thi, dung nhan như Tiên-nữ.— Cha chả là đẹp! hèn chi mà trúng độc đắc, phải mà! Trong thế kỷ Thần-Tài có ý tạo tội chi đây chớ phải chơi gì!

Ký giữ Ng.-tứ-Thức Tiên-sanh kỹ tiên thanh cập

Tr. ng tờ báo Nông-cỏ số 24, ngày 12 juillet 1917, ông có hứa rằng theo đề mục dưới đây: Nam-kỳ ta đây chỉ có mỗi lợi thiệt-nghiệp là lúa gạo và đồ sáng-vật, muôn hưởng mỗi lợi ấy phải làm sao? Hay là phải theo tôn-chỉ trước mà tấn-bộ, chẳng lẽ chúng ta noi theo đường rậm đó, ước muốn noi theo tôn-chỉ trước phải làm sao? Thế thì phải theo đường cũ mà đi như người, nhưng ngại vì đường cũ ấy khách-thương đứng chật rồi chúng ta phải đi lối nào?— Nếu ai luận biện thế nào cho đồng-ban ta ăn chơn mà tấn-bộ thì ông thưởng tùy theo bài đăng cũng chẳng đáng.— Kể hy hay, lời ấy giới phục tại! kính tại!!— Chưa chắc đồng-ban ta có thể chen nổi cùng không, vì khách thương lãnh bên nghề thương-mãi làm, hưởng tại thâm căn cố đế; ông cũng thấy rõ ràng trong Nam-kỳ ta từ phiên-ba thị-tế cho đến rầy-bái què-mà, cửa hàng nào tiệm buôn này, vẫn là khách thương cả, song được chằng chằng được

cũng cạn hết vài lời cho bỏ lòng huýt sáo bấy lâu, một là không kềm thổ siêng, đem chớit sếch chung mà công hiến cho đồng-bào, hai là hoặc may có vấn hồi quyền-lợi cho chúng tộc chằng? Tôi vẫn cũng tự biết rằng số lộn quĩ vẫn, tài sơ học siêng, dám dấn dèo bóng phàn phỏ lời hơn thiệt giữa mắt muôn người, song không hềm hợp hồi... nói hy là vì tưởng khi người thấy thế này, người thì thế nọ, rồi lại rồi độ lấy chuyện nào đáng làm thì làm theo, lời nào không nên thì bỏ bớt, chằng khác chi hôn Thái-sơn vì nhiều đá vung mới chất ngất được mây tầng cao. Thấy ít phở ít, còn những bạc, đa-vân quang-kiến, hùn biện cao đàm xin nhường phỉu thương phong, có lẽ... ông cũng vai đem hết kỹ số kiên mà công hiến như tôi vậy, há vì ham sự thưởng không vì sự thưởng mà tọa-thị hàn-quang cho đánh vậy?

Vẫn xứ Nam-kỳ ta, từ mang ơn thầy ta là người Đại-pháp đem ngọn đuốc văn-minh soi sáng mà thức tỉnh đồng-bào ta mấy mươi năm dư nay, thì trong cả và xứ đều dân ăn vật phụ, mặc ấm ăn no, và lại sự điển phú địa... còn thiếu chi chi mà phải đem hết sức lực thân kinh, cạnh tranh... lợi cũng... hưởng bần tách... dân ta, phần đồng-tâm ham

bề khoa hoạn, từ quan chỉ dãn, từ giáo đến khổ, nong trang cho con học, học theo học, mong có ngày bán hổ để danh, trước là hiền tử vinh tống, sau mới gọi yàng phân nam-tứ. Đã vậy người trong họ đều được nương ông lý mà an thân.

Công đành thay, vì nước ta có một mục không có đó mà thôi, nếu học hành cho hèn rúc rồi, không bước chơn trên đường hoạn mà đi cũng không được, bằng không theo đường ấy phải đi đường nào mà lập thân hầu đến công nhọc nhân đến sách mười mấy năm trời, cũng vì chằng có nhà buôn to cửa hàng lớn, mới phải.....

Còn mấy ông phú-hộ, hảo-gia (nói đến đây tôi cũng ngán ngơ ngồi viết, e động đến tâm-sự của mấy ông, chỉ cho khỏi bị mắng rằng, khéo thổi lông mà tìm vịt, nhưng không ngại lời ngay hay trái tai, là vì tôi biết mấy ông không nờ hẹp lượng mà bắt nạt dung tôi, dẫu vậy thì bất quá mắng một mình tôi, bằng chằng vậy may ra mấy ông có hồi tâm mà thương đến kẻ nghèo cũng chưa biết chừng, tôi cũng nói rằng chằng phải hẹp lượng... nhưng muốn một thương kẻ nghèo mà thôi.

Thuốc hút biện CÀ-LÔP (TRÁI ĐẤT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hỏi mua thương lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trừ mà thôi.

Mấy ông đây:

- 1- Cho vay.
- 2- Làm ruộng.

Vì cách cho vay, nghĩ mà coi Chính-phủ biết bao nhiêu ân huệ mà đôi nghĩ đầu quốc-dân ta, cũng nên chạm xuống ghi dạ người mẹ ơn trên, lập luật bố cáo cho con dân biết rằng: là cho vay tiền lời từ 8 phần đến 12 phần trong một năm, là vì sự con dân nghèo đói, không thể mà trả thay, phương chi người phá-hộ, hào-gia xứ Nam-kỳ ta cho vay 100 thì đến 40, 50 phần lời một năm, sao cho khỏi hại, chẳng phải một năm mà đã 12 tháng dài, kể từ lúc trời mưa xuống, vừa lo bở ruộng rẫy được đã tới mấy ông mà vay bạc rồi, lối tháng 5, tháng 6 độ chông, cho đến 15 tháng chạp năm ấy, công 15 tháng giêng năm tới, thì phải trả tất vốn và lời. Nghĩ coi có phải 7, 8 tháng mà thôi không?...

Mấy ông cũng làm 2 để theo luật Chính-phủ vậy, song biết rằng: một nguyệt tuy mình, nan chiếu phúc hậu chi họ, khi làm gầy vay bạc, đưa ra 100, người vay phải trả 140 công 150, trong giấy vay thì làm 130, 135, tin sao cho vừa tiền lời 8 phần công 12 phần theo luật nước, chịu vậy thì tốt, bằng chẳng chịu không là khoanh tay mà chịu tăng. Người vay càng đánh liều đến đâu hay đó cho đỡ mà thôi, may ra gặp năm mua thuận gió hòa, lúa được tốt, giá năm cao, tom góp bao nhiêu rồi trả (trùm) dư chút ít để xây, trồng qua mùa tới, bằng rồi ro thì tam thập lục kế toan lựa một kế hay, nhưng mấy kẻ dám trôn, nhà cửa kia, vợ con đó, biết bao nhiêu eo xách, thế nào phải có mới thôi. Ấy nghĩ không, không cựa thân một trí, mỗi năm 100, được 40, 50, phần lời ước 1000, 10000, biết bao nhiêu mà kể, có phải một sự sướng của nhà giàu ta không?...

Nói qua phía cho mượn ruộng, mấy ông cũng coi theo sở ruộng ấy, ước thuận mùa được 100 gia, thì cho mượn phải 60 gia, còn vật, sấp, gạo trắng, công mướn công đóm, tiền bán tới bới, liệu cho đến tá-diều lời chừng 20 gia là may, thuận mùa thì lời 20 gia, trời mùa thì bao nhiêu về phần mấy ông hết trơn.

Mượn cũng không mượn mặt tình, song

thế nào khỏi mượn, nếu ở bên chơn ruộng rẫy, chẳng làm ruộng mới sanh nhai người gì, tới mùa rồi dựng cũng thất phải đong cho đủ, không thì mấy ông lấy lại cho người khác mượn, nếu về tay người khác thì khoanh tay mà chờ đói nữa. Có phải là hai sự sướng của ông nhà giàu ta chăng? Mấy ông phá-hộ hào-gia ta được thông dong mà hưởng lợi quanh năm như thế này còn phải lao-thần tiên-tử, cạnh tranh quyền-lợi gì? Nghé thì hết xuân tới hạ, măng thu qua đông, quanh năm đồng công đồng nợ chưa rồi, có biết đâu vận hội tương lai mà nông nữ đến canh-nông kỹ-nghệ. Nghĩ chẳng buồn ru! Nhưng nghiệp nông-thương kỹ-nghệ lâu nay, các nhà báo-quân, mấy ông Chủ-bất, mấy ông Đại-biêu hao biết bao tâm-huyết, đem những lời khuyên thương hiệp hữu-cộng cho đồng-bào ta, mau chóng thịnh mà vẫn hỏi mỗi thương-quyền cho chúng tộc, được mấy năm nay, thầy cũng nhiều ông kinh doanh thương nghiệp thật, song chẳng khởi, tiếm may, gạo trắng. Tập hóa (tục gọi chệp phó) Tiếm phải làm sao? Phải tới khách thương mua vài bó tơ lụa về mới có mà may, quốc-dân ta há không trông bóng vải, nuôi tâm sao? song cho có rồi bán rẻ bán mắc cho khách, chẳng muốn may quần áo, trở lại tiếm khách mà mua, phần bán rẻ chẳng hưởng, phần mua mắc mình chịu. - Gạo trắng là vật dưỡng sanh cho chúng-tộc ta, có mấy ai làm ra mà bán bao giờ, thò sán của mình đem đến khách thương, khăn cầu bán rẻ, đến khi mua lại cũng mua mắc, có phải mấy nhà bán gạo trắng mua lúa xay ra mà bán đầu, xin bán cũng tới khách thương vì về mà bán là lại, bao nhiêu nhà kinh thương đó lại làm cho khách-thương được vãng vãng thêm chăng? Nghĩ ra món ăn, thức mặc là đầu của của quốc-dân ta phải nông trang mà lấy còn mượn tay khách-thương mới có, huống chi các thức khác để gì mà kinh thương đầu, lập nhà buôn ra cũng xin bán mua của ba chủ khách, mua mắc bán lại mắc, ai mua cho, làm lên nghé ruộng biết mấy nhiều rồi.

Như ngày hôm nay đây, Chính-phủ

hết lòng chiếu cố đến quốc-dân ta, kêu hùn hiệp, lo đóng tàu, chở lúa gạo cũng đồ vật sang trong xứ ta ra ngoài dương 1 là ở chợ tàu Ngoại-quốc ăn tiền chở mắc, tiền chở mắc mấy hãng khách-thương phải sục bớt giá lúa gạo đi, thì quốc-dân ta đỡ khổ hải sót con mắt, chơn lều tay bủn, có công làm, không chút hưởng, nghĩ coi có phải ơn lớn Chấn-phủ biết bao, lo lần cho ta thế nào, mà hờ hển, nửa tin nửa ngờ, chẳng là phụ ơn trên huệ cố làm tr!

Cái trông mấy ông Phá-hộ Hào-gia, dung lời ngay nói trước (mai sau này quốc-dân ta được hưởng quyền-lợi về canh-nông thiết-nghệp, vật sang thiết-nghệp cũng nhờ mấy ông đó; chứ chi mấy ông biết rằng: từ rày cho đến thiên thu vạn đại, cũng là mấy ông sống được 120, 150 tuổi mà hưởng tội học giàu sang thì chẳng nói chi, chẳng may đến tuần về quê, để lại cho mấy cậu, biết mấy cậu có thương công cực nhọc của mấy ông giữ gìn cho bền vững chăng, được vậy càng tốt, bằng mấy cậu coi đồng bạc như lúm chấu (tiểu, chẳng là hoài công mấy ông làm làm); Chi hơn là đầu lưng nhau vui theo lòng ơn trên chiếu cố, trước là hùn tiền đóng tàu, cho có thể lúa gạo được xuất dương, tiền chở chuyên nhẹ tớn, thì giá lúa mới được cao, càng cao bao nhiêu, nhà nông càng vui dạ bấy nhiêu, chẳng vậy mà thôi, quốc-dân ta được tiện nỗi, giao thương cũng ngoại-quốc, về hay được giá cả cách thức hàng hóa ở ngoại dương kia nữa, kể lúa gạo cũng đồ vật sang của ta quanh quần trong xứ ta, muốn bán ra cho ngoại-quốc được lời nhiều, mà để biết đầu. Cho nên cách hùn đóng tàu, Chính-phủ ân huệ cho quốc-dân ta là thiên tai nhất thì, quốc-dân ta cũng nên nông nữ trước hết, sau này cuộc hùn đóng tàu hoàn thành rồi, đường giao diệp cũng ngoại-bang mới thành hành, mấy ông Hào-Phá, đầu chẳng nông nữ lập Mễ-thương đại-tổng-cước, như lời ông Nguyễn-tử-Thước bàn trước kia cũng không số là vì muốn lợi biết bao thương tâm quanh trước mắt lại không lẽ mà để cho quốc-dân ta chịu phần thiệt thòi bấy lâu, phần lúa gạo của quốc

dân ta, nghèo thì từ 10 gia, 100 gia, tom góp chở nào bán theo chỗ ấy, muốn bán bán cho ai, bán cho mấy ông lái buôn xứ mình, mắc rẻ cũng tùy theo giá khách-thương định lấy; giàu lúa đầy bờ, đầy vựa, muốn đem đi bán kể hừ kéo lăm, muốn bán bán cho ai, cũng là cho khách, đã vậy lại còn làm ngặt đáng khác, chắc rằng bao nhiêu cũng phải bán không lẽ chờ củi về rừng.

Bảng nay tàu của Chính-Phủ cùng quốc-dân ta, nếu được thương giao diệp cũng ngoại-dương, há chẳng có mấy nhà Đại-thương ngoại quốc nam cộng hiểu đồng tình mà giao thương cùng ta cho đỡ hơn China là người khác của xứ ta sao? Huống lại đồ vật sang xuất dương được như: Gôm khô, Cá kướ, dứa kướ, vải bố tơ lụa cũng mong cho có Tàu rồi quốc-dân ta uen hùn hiệp (cách hùn hiệp cho kướ hổ người nhau thì Bao Nong-đồ đã chỉ rõ cho rồi) để mà kinh thương cùng khách, còn vật sang thường dùng quanh quần trong xứ ta, mà ở bờ bấy lâu nay đã vào khách thương ngoài lấy như: Đất của xứ ta, khách tương dùng làm ngôi, gác, đồ gốm, các thức đồ sành, nào có phải học hai-vật này là học đem chi mới làm được, hay là đem từ họ đem qua, mà quốc-dân ta kuông biết làm, nếu mỗi làng riêng mỗi làng, mỗi tổng riêng mỗi tổng, chung lưng nhau, làng nào nhều lúa gạo thì lo bện phần lúa gạo, tổng nào đất tốt năng đồ kướ dụng được, thì chuyên bện phần kướ dụng, xứ nào đổi kỹ nghệ chuyên phần kỹ nghệ, phương hiệp hữu, là hiệp quần trong rồi từ từ mà bước lên, đường tương tương, tự đi nhi viễn, gây nên thương mại hữu dụng cho quốc-dân ta hoặc may cũng chăng.

Nương trước hết phương hiệp hữu lập thương cuộc mà giao thương cũng ngoại-quốc đây, thì chỉ nhờ có mấy ông Phá-hộ Hào gia mà thôi, rồi lần lần mới học đến chế tạo nghề nghiệp mà duy trì quyền lợi với khách-thương; Trong thì có Quan-phủ hộ trì quyền lợi cho quốc-dân ta, ngoại thì là sự buôn ngoại-quốc giao thiệp ra ra vào vào, đem các thức hàng hóa ngoại-bang mà giao diệp cùng ta, thì phía thương mại càng ngày càng thịnh

vuông, Canh-nông kỹ nghệ nương đây mà mở mang.

Vậy nên muốn cho thương-nghệp của quốc-dân ta thịnh vượng, trước phải gom hết Canh-nông thiết-nghệp cùng đồ vật sang thiết-nghệp mà làm đầu, dần dần mới hưởng được lợi thiết-nghệp của quốc-dân ta, chứng đó muốn noi đường của nước khác chặt hẹp chi mà đi thì mấy ông khách-thương cũng phải tránh, mặc tình cho quốc-dân ta em chơn mà tấn-bộ.

LÂM-LỢI (Goong).

遼東合群積聚公司
Hội Tư-cấp
PHƯƠNG VIÊN-DÔNG
(tiếp theo)

Các đấng ra sáng tạo hội Tư-cấp là có ý muốn cho tuyệt cái đều lằng phí, có bao nhiêu rải bấy nhiêu ấy. Vậy mới bày ra kiện cứu hùn vốn. Đường ấy trông một đôi năm thì kể biết tiện-tặng, biết hùn hiệp, có được như định. Lấy số bạc chừa dành để cho nhà-nước vay, hoặc cho các trường Canh-nông, dạy, Côn như

có đồng tâm đoàn-thể thì hiệp vốn cũng nhau mà lập hàng buôn, lập hội canh-nông, kỹ-nghệ.

Nước Đại-pháp đã lòng khai-hóa dân chúng theo đường nông-thương kỹ-nghệ, mở rộng đường sanh-nhai trong nước ra. Ấy vậy bọn dân nào biết kiếm-cần đánh cá thì có thể mà hiệp hùn, có thể mà hùn-chải theo nề nông-thương mở rộng mà sanh-nhai có thể mở rộng ra được. Nếu đường sanh-nhai tắc bộ, ấy là phủ vớ; trình-độ của Chính-phủ, tướng khi Chính-phủ cũng vui lòng giúp cho quốc-dân mau nên việc.

Hội Tư-cấp phương Viễn-đông thành phát được chừng 14, 15 năm, chúng ta sẽ thấy được trong đất Nam-trung, một hai muốn ông mà giàu nho-nhỏ, vốn được cũng 500, 1000 hay là 1500 đồng. Mà là bạc góp từ đồng tư cát biến ra đó. Như vậy mới có thể lập cuộc buôn, như vậy bề sanh-nhai mới rộng mở, bằng không thì cả về nước đều nơi theo đường cũ, cứ lo làm quan, làm thầy, lấy chút danh mà thôi, tương-bồng đầu hẹp-hở thế nào cũng chẳng kể.

(Sau sẽ tiếp theo).

N. C. M. Đ.

THUỐC ĐIỀU

HIỆU
CÀ-LÔP
(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm
tho diệp dàng
chẳng có thứ
nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trữ mà thôi

Chó dùng về việc giặc Les chiens de guerre

Những loài vật chỉ có giống chó là khôn ngoan linh xảo hơn hết. Tuy vậy nó là loài vật, không biết nói như loài người, chó cũng biết nghe, biết hiểu, năng tập-dễ khiến tâm hay về cho nó, thì nó giúp ích cho người nhiều. Mà cũng phải sống-sóc trung-từ nó mới được. Người nào nóng lòng, ít môn-trừn mà nhừa đánh-đáp thì làm cho chó sợ thêm chó không khôn chút nào hết.

Bên Thái-Tây người biết dùng chó để tay chơn mình đã lâu đời rồi. Như loài chó của các thầy tu trên núi Mong-sanh-Ber-na (Mont Saint-Bernard) mỗi năm, gặp mùa đông, tuyết xuống đóng trên triền núi đặt lại thành giá, người đi thường bị sụp, lúc xuống nước đá, đẩy không nổi ở đó lâu bị đói và lạnh mà phải thác, thì chó sẽ đi rọi các nơi, cõ có mong một đồ bánh-mì và rượu. Hễ gặp người mất phải trong giá, thì chó sẽ lại gần cái đầu đưa bánh và rượu cho người ấy ăn đồ dạ, rồi chó chạy về kêu chủ ra cứu lấy mạng người. Lấy đó mà suy loài chuyên-mã có khi rất có ích cho đời.

Gặp lúc này, Âu-châu đương tranh-đấu thì loài chó lại còn lợi-ích cho người nhiều nữa. Có thứ chó đi thờ, có thứ thám-thình, có thứ để ra cắn giặc. Loại chó lập được nhiều đại-công, cho nên có nhiều chỗ công-trấn cùng nhà nước đã được Đức Giám-quốc Đại-pháp tặng khen và ban-thưởng cho Tước-đội bội-tinh (Etoile, insigne de l'éclairneur). Hiện bây giờ có một hội đương lo lập một kỹ-thăng-đài để bia danh « Chiến-khuyến » (Les grands chiens de guerre).

Khán-quan nghĩ lại mà coi, tập một con chó, ra đi thám-thình được, đồ gì sao? Biết mấy là khổ tâm, biết bao là lao-lực? Trước thì phải tập cho nó biết ngồi biết nằm, song việc ấy chẳng lấy chi làm khó làm, nhiều vị nuôi chó đã có tâm được rồi. Có đâu này nên già cho làm là hễ chó làm được việc rồi thì phải thưởng cho nó một xẻo bánh, hoặc một

miếng thịt cho nó vui lòng. Nhưng mà người thường dùng tiếng « Giỏi » khen nó không nó quen tai rồi, hễ nghe tiếng ấy thì nóng tri lắm. Tập nằm, ngồi rồi, tới lúc tập nghe tiếng súng là đều rất khó. Mà người cũng làm được đi, cứ mỗi ngày đem bên tai nó mà bắn vài chạc phát súng cho nó nghe cho quen tai. Hễ bắn rồi ít phút súng thì phát cho nó một miếng thịt. Lần lần nó quen đi, khi nghe bắn súng thì năng rõ không cũng biết rằng sẽ có vật thực mà ăn.

Bây giờ đây lại phải làm cho chó khỏe mà rượt quân Đức. Vậy người mới cõt nó vào trong một cái ruộng, phía trước có một cửa, phía sau có một cửa. Ở trước xâm một ten quân Đức lại chọc cho chó rủa, còn phía sau thì cõu chó rích chó ra. Hễ quen rồi, chó thấy binh Đức thì xông vào cắn đại, sửa la inh-ôi. Được vậy rồi, mới đem chó ấy phân ra hai đạo, một đạo thì để giữ chiến-hào, hễ binh Đức đến thì xông vào, còn một đạo nữa để đi thám-thình.

Nói qua thứ chó đi thờ. Bây lâu năng nghe báo cáo thao việc đi thờ, âm, đến nay chế kinh nghi cũng báo cáo được rồi đó. Thuở này người mình hay nói: Thọ nhân, tin cả nay muốn sưu lại thờ chó, tía cõ, tu ông cũng không phải sai nghĩa.

Tập chó đi thờ cho được, khó lắm chứ chẳng phải chơi. Lúc sơ-khởi người tập cho chó biết mặt hai người, rồi hai người dang lên nhau ra mà kêu cho nó chạy qua chạy lại. Thông-thuộc rồi, mới xâm cho nó một cái kiếm cõ bằng da, có một cái lớp. Thờ bõ vào bếp rồi, người ở đầu này tay cho nó chạy qua đầu kia. Song cách này chưa lấy cõ làm tiện vì con chó chỉ biết hai người-chủ nó mà thôi, nên chỉ, ngoại trừ hai người ấy thì không ai sai nó được. Có một ông danh-sĩ mới bày cách này thiết là tiện ích. Người phải tập cho chó quen mặt một miếng vải chõng bên trái hễ xuống, phân hai ra, một bên sơn màu hoạt-hoạt, một bên màu xanh xanh. (Đông hai màu này, vì hai màu này, đứng xa kia mà thấy được. Làm vậy là có ý phân-biệt, sự quân địch rõ theo-binh cũ-đang màu ấy mà kêu chó mình). Hễ quen màu ấy rồi, người

mới để hai vương vải hai đầu rồi tập cho nó thấy ai có vải ấy thì lại mà trao thơ.

Ấy đó, loài khuyển-mã cũng biết tập công mà đến bởi ngọn rau tốt đất. Đáng khen đáng thưởng là dường nào! Con chó nhà ta mà vô dụng đó, thiệt quả là tại ta chẳng biết dùng mà thôi, nếu ta kiên tâm, môn-trừn tập luyện cho lâu ngày, cõ khi cũng khá khá mà!

LES TAKES

大法嚴嚴 Đại-Pháp lễ nghi

(Tiếp theo)

ĐAM TIỆC

Cách đãi khách

Có nhiều đám tiệc lớn, đôi nhiều món quà, nên rất khó cho khách lãnh hết mà ăn, vậy phải từ chối đi một lịch môn. Song ăn hừ cũng phải cho khéo léo, chớ nếu bắt ý thì ra bình minh của môn đồ mà đợi món ngon. Cũng có một hai vị khách vào đám tiệc lớn, lựa mấy món quý, mắc tên nai mà ăn theo. Làm như vậy thì mất phép lịch sự quá.

Về rượu, nước lạnh, tiêu muối, đồ gia vị thì khách lấy lấy mà dùng. Thường khi lấy, cũng nên mời các vị ngồi hai bên mình, khi có muốn rót rượu ra uống, thì cầm ve nơi cõ, để ngón tay trở "dài theo cõ ve mà rót. Hoặc cầm gấu trên miệng ve cũng xong, nhưng là đứng bích miệng ve tai thôi. Nếu cầm phía dưới thì sai diện lắm.

Thoan như gặp bà chủ nhà ép dĩ mình ăn món nào, đó mình cũng phải chịu mà lãnh cho vui lòng chủ.

Gặp ăn miếng tây, bồi có bụng lại cho mình, thì mình phải dùng miệng múc từ cõng đem qua đĩa mình, đừng tho tay vào bóc rất khó coi. Còn như muốn sớt xì-lách, thì phải tay cầm thìa tay cầm muỗng, sớt ngang sang qua đĩa mình. Lấy giữ cõ làm, chớ nên nghiêng đĩa mà sớt, hoặc kêu đồ trong đĩa bên kia rót qua đĩa mình.

Uống rượu ngon, khách cũng nên khen mà khen cho khéo léo. Cũng nên khen chủ nhà khéo sắp đặt, khéo đãi đàng, mà phải tránh chê-bai, nhạo bãn hay là nói xa nói gần.

Thường thường lúc mới vào tiệc phải chớ cần thận trọng lời nói, nói chuyện ít ít tốt hơn. Sau khi miếng tiệc nói nhiều nhiều một thì vô hại. Lúc ăn uống chớ nên xây lưng cho người kế cận, vì là đầu khinh người, ngạo thế.

Ăn món nào cũng phải ăn cho hết, đừng để dư thì hay lắm. Trước khi đứng dậy, khuấy ra tiệc, phải uống cho cạn ly. Chấn làm vậy, mất phép lịch-sự đi.

Miệng tiệc rồi, bà chủ nhà đứng dậy trước, khách phải đứng sau, rồi bỏ khăn ăn trên bàn chớ đừng vắt sau ghế mà cũng chẳng nên rình ghế để lại ngay ngang, cõ việc theo bà chủ-nhà đi ra phòng khách.

Cách cất thịt

Cách cất thịt cũng là một nghệ, năng tập tánh mới rành rõ được. Bởi ấy mấy người trai-trai nên tập cho quen, hễ thao rồi thì giúp ích cho đời nhiều chõ.

Giả như thịt giãm-bon (jambon, đầu heo muối) phải cắt ngang, miếng mỏng-mỏng có nạt có mỡ. Thịt bò luột thì cũng cắt ngang vậy, song cắt miếng vừa vừa không dày, không mỏng.

Còn các thứ thịt ăn nóng, mình phải cắt eoan cõ mà đừng cho rời ra từ miếng nó mất hơi đi. Phải tránh sự cắt ra mỏng như giấy rồi sắp tẽ miếng trong đĩa. Thịt nào dùng người thì phải cắt theo bề ngang, cắt cho mỏng-mỏng.

Như phở-lô (fiel trái tháng bõ), thì nên cắt ngang mà xẻo-xẻo một chút.

Thứ đầu bò con, phải ăn nóng mới được; cõ miếng nạt phía dưới gõ má hai bàn tay, hai cái tai và cái lưỡi thì là ngon nhất. Dầu vậy cũng phải cõp nó với một miếng ốc mới là thú cho.

Cắt đùi trâu, cứ xuôi theo ống xương đó mà rọc nó. Tay trái nắm lấy cái cuội ống xương, tay mặt cầm dao rọc từ miếng mỏng-mỏng. Muốn cắt theo bề ngang cũng được vậy song phải cắt cho dày một tãi.

Vả heo con. — Đem ra mà chặt đầu trước. Rồi lột da đầu ra từ miếng vuốt vuốt, mỗi miếng phải có dính theo một xẻo thịt. Xong rồi lột tai đi, bữa đầu ra làm hai rồi ra đôi, đôi trước bên tế rồi mới lột đôi sau bên tế, lần qua đôi bên hữu, rồi lại mới ra đôi sau bên hữu.

Đẻ con. — Trước hết ra đùi, sau lại mới chặt xương ống. Cõ và mình con dẽ, cõ thịt đùi là ngon hơn hết.

Gà mái lấy rô-ty. — Muốn ra thịt cầm dao lựa mấy chỗ lẻo-lẻo, lóc cõp cánh cho khéo, ra cõp đùi chõ nguyên, lóc phao-cầu, rồi mới tách xương-cốt.

(Sau sẽ tiếp theo)

TRẦN KHẨN-VÂN

Giấy LE NIL là giấy tinh-anh thượng hạng.

NAM-KY Báo-chương Xã-hội

(Kỳ nhõm lần thứ ba)

Nhơn vì cõ thờ mời của quan Huyện Nguyễn-vân-Cổ, là Chủ-nhơn tờ Nam-Kỳ. Nhõm này, thì hôm thứ bảy 4 Agust 1917, 5 giờ rưỡi chiều tại nhà Hội Khuyến-văn Nam-kỳ, cõ các vị Chủ-nhơn và Chủ-bát các nhà Nhựt-Báo Langsa và Annam nhóm nhau, đàng tuyên cõ một Hội Phái-viên tạm để lo lập đũu-lộ chương-trình.

Mấy Ông có mặt là:

- Ông L. Hélouy, Chủ-nhơn Báo Opinion.
- » Blaquiére, Chủ-nhơn Báo Courrier Saigonnais.
- Bà Rose Quaintenne Chủ-nhơn Báo Réveil Saigonnais.
- Ông F. Canavaggio, Chủ-nhơn N.-C. M.-Đ.
- » Ng. -vân-Cổ, Chủ-nhơn N.-T. N.-B.
- » Nguyễn-kim-Đỉnh, Tổng-lý C.-L.-B.
- » Isidore, Chủ-bát Báo Opinion.
- » De Lachevrotière »
- » Héral »
- Báo Courrier Saigonnais,

- » Ng.-chánh-Sát Chủ-bát N.-C. M.-Đ.
- » Trương-m.-Biện »
- » Trần-v.-Chim, » L.-T. T.-V.
- » Lê-Sum, » C.-L.-B.
- » Lê-hoàng-Muru, »
- » Nguyễn-tử-Thức, » N.-T. N.-B.
- » Ph.-hoàng-Sang, »

M. Nguyễn-kim-Đỉnh có cho hay rằng thay mặt cho Nhựt-báo Humanité. Cõ thư xin kiêu: ông G. Reaux Nam-Trung-Nhựt-Báo, ông Lê-trung-Thu Chủ-bát An-Hà Nhựt-Báo.

- Có mời mà không đến:
- Nhựt-Báo La Cochinchine Libérale,
 - » La Bulletin Financier,
 - » La gazette de Cochinchine,
 - » L'Impartial,
 - » Nhựt-báo-tinh
 - » Nam-kỳ-địa-phần.

Khi mở hội nhóm thì ông Canavaggio lớn tuổi hơn được chọn cõ làm Hội-trưởng và ông De Lachevrotière thì làm Tô-Hàng tạm.

Ông Canavaggio liền mời ông Nguyễn-vân-Cổ ra xướng đọc một bài Trần-thuyết bằng tiếng Langsa như vậy:

Madame, Messieurs et chers Confrères, Vous m'excuserez de prendre ainsi la parole sans être plus qualifié que tout autre, car parmi les journaux Français et Annamites que nous représentons ici, le « Nam-trung Nhut bao » est le dernier venu dans notre honorable corporation. Cependant, puisque à la suite du désir exprimé dans ma feuille par notre honorable confrère M. Nguyễn-tử-Thuc de voir se grouper et se solidariser les membres de la Presse Indigène, deux réunions préparatoires ont eu lieu dans ce local. — « la Maison des Annamites », — et que la formation d'un Syndicat de la Presse Cochinchinoise a été décidée à l'unanimité des assistants, je crois de mon devoir de vous exposer en quelques mots mes idées personnelles sur le but que nous aurons à poursuivre. Je ne m'attarderai pas à vous rappeler les difficultés sans nombre qu'avaient eu à vaincre nos aînés pour faire accepter le premier journal Annamite par nos compatriotes dont l'indifférence déourageait les esprits les plus avertis. Qu'il me soit permis en passant de saluer ces artisans de la première heure et de

rendre hommage à leur persévérance qui a commencé à donner d'heureux résultats.

C'est grâce à l'initiative de M. Canavaggio ici présent que le premier journal Annamite a paru en Cochinchine, et que d'autres journaux ont été autorisés au fur et à mesure par le Gouvernement à tel point que nous sommes aujourd'hui au nombre de sept.

Vous avez si bien compris l'autre jour que nous constituons une force qu'il est regrettable de laisser éparpiller, et vous avez senti que l'heure est venue de nous grouper pour la défense de nos intérêts, car là où nous étions un nous serons le nombre, là où nous étions eubliés et désignés nous nous imposerons, là où nous n'étions rien nous serons forts.

Vous comprenez l'importance des intérêts que nous représentons, et surtout la nécessité que nous avons de nous unir. Nous voulons faire pénétrer dans la masse pour atteindre l'idéal que nous poursuivons: « Faire de notre belle Cochinchine une France d'Asie ». Groupons-nous sous l'ombre du drapeau tricolore, entendons-nous pour mieux faire comprendre à nos Compatriotes les bienfaits de la Civilisation, et conduire notre pays à l'époque de son développement économique et social.

Et alors, je ne doute pas qu'en présence de notre constance et de notre labeur fécond, l'Administration, jusqu'ici incompressible de la masse par la diversité d'interprétations données à ses actes par une multitude d'intermédiaires, ne reconnaisse en la Presse Indigène, son unique porte-parole et ne veuille pour le moment en attendre mieux, atténuer les rigueurs de la Censure.

Aussi bien, pour que notre groupement puisse faire œuvre utile, il est de notre intérêt de joindre nos efforts à ceux des membres de la Presse Française qui nous tendent si amicalement la main, et qui ont répondu avec empressement à notre convocation. Je suis persuadé que nos grands confrères se feront un devoir et un honneur de nous aider de leur expérience et de leurs conseils. Au nom de mes compatriotes et de mes confrères, je les prie d'agréer l'expression de notre profonde gratitude. (applaudissements).

Permettez-moi en terminant de vous rappeler que la tâche difficile mais noble que nous tenons à cœur d'accomplir sous l'égide d'un Gouvernement bienveillant et libéral sera tout à notre honneur et à celui de notre pays. Et heureux de pouvoir apporter notre faible concours à préparer l'après-guerre, je vous propose de crier avec moi.

Vive la Presse!
Vive la Cochinchine!
Vive la grande France toujours!
(Applaudissements).

Ông Nguyễn-Vân-Cà đọc dứt lời rồi, ai nấy đều vỗ tay khen rõ.

Ông Canavaggio lại mời ông Nguyễn-Chánh-Sát ra đọc bài ấy lại bằng tiếng Annam như vậy:

Báo bà,
Chư tôn,
Chư vị đồng chí,

Tôi xin vá lí, khắp sắp ra đây mà trên thuyết một đôi lời. -- Vì chúng tôi các báo-quán Langsa và quốc-ngữ của chúng ta đây, thì đây có thể Nam-trung nhứt-hội mới ra sau hết, là thì tại phải nương cái quyền dẫn-thuyết này lại cho các đảng cao-minh cơ cụ. -- Nhưng khi có họ đồng-chí của chúng ta là ông Nguyễn-th-Phon, trước đã tỏ lòng ao ước cho chur-vi kính-bút các báo quốc-tan hiệp ý với nhau mà chúng ta đến đây đây, may nhờ chur-vi chúng mày, nên đã có hội như hai phần cũng tại nhà hội Khuyển-vân này, là một nhà Hội chúng các người Annam.

và để ráp nhau một ý định lập « Nam-kỳ Báo-chương Ká-hội ». Nền này tôi trông nghĩ phần trách-nhiệm của tôi là phải tỏ về đôi lời về cái chủ-ngĩa của chúng ta.

Tôi chẳng cần chi phải nhắc lại mà các ông cũng chẳng biết rằng lúc mới sáng tạo tờ Báo quốc-ngữ báo Ká, thì các đảng báo tâm phải chịu gay go nhiều lắm, vì là đồng-báo ta lúc ấy chưa hiểu cái tâu-chi như thế nào là gì. Đường lý thì chur-tôn nghĩ coi có nên thế này và thời thế chúng? -- Vậy nay tôi xin ra giữa đây mà tỏ lòng cần tạ các đảng cao-minh để kiến tâm tri chí mà làm ra cho ngày nay Báo-giới được nên đồ đó.

Ấy cũng nhờ có ông Canavaggio hiện diện tại đây, vạch đường mở lối, nên ta mới thấy được một tờ Báo quốc-ngữ nhất hiệu, rồi lần lần Chánh-phủ lại ra quyền cho lập thêm nhiều Báo-quán, đến ngày nay ta đã được 7 tờ Báo quốc-ngữ rồi. -- Hôm kỹ nhóm trước tại đây thì chur-tôn đã hiểu rõ ràng chúng ta phải hiệp thủ-lực lại, chung nhau mà bình vực quyền-lợi cho quê-hương. -- Ấy đó, xưa thì ta từ táng Tây Đông, mà từ đây ta sẽ hiệp lại làm một cõi. -- Xưa thì chúng ra giờ, người người đều ghét bỏ, mà từ đây ta sẽ trở nên vững vàng. -- Xưa ta vẫn còn yếu ớt, mà từ đây ta sẽ mạnh mẽ mà duy trì.

Chur-tôn cũng hiểu rõ cái quyền lợi-lợi chúng ta đang nắm trong tay đây, ta tức là đường nào! -- Nhất là sự đem cái ý-tiền và cái tư-tưởng rất cao thâm huyền diệu mà truyền bá cho dân-quần xã-hội, hầu có thì thế những thứ hi vọng của chúng ta, chính là làm làm sao cho cõi Nam-trung ta đây là một cõi rất thanh lịch, được trở nên một nước Đại-Pháp nơi cõi Á-Đông này. -- thì chúng ta phải nương dựa theo dưới bóng cờ tam-sắc mà hiệp trí lại để tìm kiếm phương-châm mà dẫn đường chỉ lối cho quốc-dân ta theo đuổi văn-minh, mở rộng đường sanh-chại, lý-tài và kính-thế cho non-quần xã-hội.

Đã biết rằng ta đã có một phần chung-tục được nhờ Nhà-quốc rộng lòng chiếu cố, mở mang việc giáo-hóa, điều đúc cho được rõ thủng những đầu công-ích. Chư tôn-hữu chí! Nhưng vậy mà ta hãy còn hơn 3 triệu đồng-báo, chưa chút học-thức, đang còn giơ ngón mơ mông. -- Ấy đó phận sự chúng ta kính-bút cho Báo quốc-ngữ đây, thì phải chỉ ra cho đồng-báo; lại ta được phần trách nhiệm qui trọng này nữa là đem cái tư-tưởng huyền diệu cao thâm của Nhà-quốc, rồi ra cho đồng-chương; mà phần ta lại cũng còn phải dẫn giải cho rõ nguyên do tâm giác Áu-châu này, chỉ ra cái mục-dịch của nước Đại-Pháp là quyết đem công-ly và tự-do mà đi cùng giá-men của Đức-tộc. Ta hãy giải cho rõ ràng: rồi tâm giác rất đố trợn gồm ghê này, thò tay sờ-ký chưa từng ghi chép Đại-Pháp là nước Cộng-hình chánh-trực là sẽ được thành công và được danh vọng miễn miễn vô cùng vô tận. -- Ta hãy hướng làm sao cho quốc-dân Á-mộ kính mến nước cao trọng là nước Đại-Pháp, thò tay vẫn thành một lòng phết cổ cho văn-minh tâm bệ.

Đường lý, thì tôi chắc sao lòng bền đỗ và chí nhiệt-thành của chúng ta sẽ thấm đến Chánh-phủ. Văn thư này quốc-dân chúng hay lấy ý riêng mà nghĩ luận hành-phủ, là vì những người thay mặt cho Chánh-phủ hay sai lệch trong phần chức trách. -- Ước sao cho Chánh-phủ nhiệm dụng các Báo quốc-ngữ, để mà thay mặt đời đời cho Chánh-phủ chúng ta, để mà giảm dần dần bớt buộc về sự kiểm báo.

Bởi vậy cho nên, Hội của chúng ta đây mà muốn thì thế những đếu cần ích, thì phải hiệp lực với các báo Langsa, vì các đảng cao-minh lý lẽ có lòng họ cũng muốn đồng tâm cộng sự với chúng ta. Thì tôi chắc sao các đảng lý cũng sẽ hết lòng mà giúp chúng ta cho thành tựu.

Vậy tôi thay mặt cho các bạn đồng-hang và những trang đồng-chí của tôi mà xin các đảng cao-minh nhiệm lời cần tạ của chúng tôi đây. Trước khi cáo từ, tôi xin nhắc lại cho Chur-tôn nhớ rằng: Mục-dịch rất khó để mà là qui trọng, ta sẽ nhờ Chánh-phủ báo tâm chiếu cố cho mà thì hành đây, sẽ làm cho ta được vang đanh mà cũng làm cho rõ ràng quê-vỡ. Chư tôn rất vui thay cho chúng ta, sẽ được giúp gì trong muốn một vẻ cuộc lo hồi bề sau khi tang đám việc này. -- Vậy thì tôi xin các ông hiệp công tôi mà chúc cho:

**Chư Báo-quán bền đỗ vững vàng,
Nam-kỳ văn-minh sậu phát,
Đại-pháp cộng-hòa vạn vạn tuế!!!**

Ông Nguyễn-chánh-Sát đọc dứt lời ai nấy cũng vỗ tay một lần nữa.

Rồi đó ông Canavaggio bèn xin chọn cử một hội Phái-viên để lập điều luật trong Hội.

Ai nấy đồng ửng chọn cử mấy ông sau này:

- Ông L. Héloiry làm Président (Hội-trưởng).
- » F. Canavaggio làm vice-Président (Phó Hội-trưởng).
- » Ng. Văn-Cổa làm vice-Président (Phó Hội-trưởng).
- » Blaquière làm Trésorier (Thủ-hống).
- » De Lachevrotière làm Secrétaire général (Chánh-Từ-hàn).
- » Trần-vân-Chim, (Phó-Từ-hàn).
- » Ng.-kim-Đĩnh.

Bà Rose Quaintenne, Hội-viên. Ông Nguyễn-chánh-Sát, Hội-viên. Rồi đó ông Héloiry bèn nói với Hội rằng ngày nào mà Hội lập thành rồi thì sẽ xin mấy Hội chánh bèn Mau-quốc như là: Le Syndicat de la Presse coloniale v.v.

bộ trí cho Hội này, và trong điều lệ Hội sẽ đề ra một bài điều lệ lập thêm một hội nhành để cứu giúp những người giúp việc trong các số Nhựt-báo.

Trong Hội lại định sẽ đi viếng quan Nguyễn-soái mà trình cho Ngài hay về việc lập Nam-kỳ Báo-chương Xã-hội này.

Hội Phái-viên định sẽ nhóm nhau trong ngày thứ hai này đó nhằm 6 Août 1917, 5 giờ rưỡi chiều, để lập điều lệ chương-trình.

Bài hội hồi 7 giờ rưỡi.

**Rượu Sâm-banh hiệu
MARQUIS DE BERGEY
là rượu nhứt hảo hạng.**

AI TÍN

Mới nghe tin ông nhạc của M. Ngân, khán-quan tờ Nông-cổ, là ông Nguyễn-vân-Tánh cựu bộ-trưởng quận thứ 9 Chợ-lớn đã tạ thế hôm ngày... tại làng... ở quê nhà.

Ông Nguyễn-đại-Nhan này hưởng thọ được 70 tuổi, con cháu và chắt, rất đông, nhà cửa rất sung-giàu, kỵ là: Phứớc, Lộc Thọ, toàn thiệt Thổ-gian cũng ít có.

Nay bốn-quên kính gửi đôi lời để tỏ chút tình ai điệu và xin phân ưu cùng qui-quyển của người, sau là câu chúc cho linh-hồn người sớm được hưởng phước thanh nhàn nơi tiên cảnh. B. Q.

Điều Ng.-liên-Phong

Tôi có nghe ông Nguyễn-liên-Phong là người ở Bình-dịnh, mà châu lưu trong sáu tỉnh, để mấy lâu nay; giống có toàn diện chỉ giao với tôi là phải. Nay tôi nghe trong Nhựt-báo-tính trẻ em số đọc rằng: Ông Liên đã chết hôm ngày mồng 10

tháng tư năm này, mà có ông Hữu-Liễn, thầy Bổng-Dinh, đương Thành-Phượng chế Tư-Tức. Chur-vi biến-nhơn quân-tử làm thơ ai điệu lẫn giã. Tôi lấy làm vô tình cha chế! Mà tôi cũng chẳng biết ông Liên, gia trụ ở đâu, và Tư-Bá nó lưu lạc ở đâu, phỏng gọi thơ hay điệu. Nay tôi cũng thuật theo ý mấy ông, họa theo vận mây ông; cũng học đòi làm một bài thơ nôm na, đăng mà điều ông Liên-phong. Tuy chẳng chèn đư trong bài điệp, song cũng là tình gửi lúc ngày nay, tạm dùng ít câu kể về những người lưu lạc, những mặt tài tình, cho thỏa niềm ái mộ.

Vậy có cân thơ rằng:

*Mỗi nợ làm trai trả chữa rồi,
Bao đành ngành mận chú Phong đời
Thâm đời đầu bể còn nhiều lúc,
Tiệc tiệc tài danh chẳng mấy đời.
So với Nhan-Huyên hơn nửa nữa.
Vi băng Bành-Tô cũng thời đời.
Giã mà thương bày người trong tiệc
Mỗi nợ làm trai trả chữa rồi.*

Mytho, NGUYỄN-MINH-TRIỆT.

MÁY XAY LỬA

ra gạo trắng

Monsieur Nguyễn-thanh-Liêm có mua máy xay lớn nên muốn bán máy xay lúa nhỏ (xay ra gạo trắng), máy này chạy bằng dầu lửa thứ thường rất phượng tiện, mỗi người đều coi máy được, không cần chi người thợ may móc cho lắm. Vậy máy ông trong Lục châu có muốn dùng máy xay ấy xin mời đến nhà hay là viết thư mà thương nghị.

NGUYỄN-THANH-LIÊM.

ở An-hoa (Mytho)

Luận việc điều tan

Cách 7 năm rồi đây tôi có luận việc điều tan và điều tan trong tờ "Nghi-báo"...

Vì tôi thấy rồi "A-Đông" này người huynh chúng là Khách-trú, Bà-ký và Nam-ký đều có lòng hữu-ái...

Song có một điều này rất lạ, tôi xin chỉ cho chú vị hàng trường, đều phải quý ra đờng chấp trách. Vì có nhiều đám tan những người chủ tan thấy điều...

Có nhiều khi người chủ tan rồi lo nhiều việc - hững người đi điều đẽ, đóng, người chủ tan không nhớ mặt cho hết...

Bờ hạn Đổng-ban ô!!! Xin rút lại điều này vì mình có tình có nghĩa với người chủ tan mới đến mà đi điều...

Kể tôi học người tôi còn còn không biết, huống chi việc lý việc ăn qui giữ trách vậy bao đành. ???

Mình là người có tình đều mà đi điều, đều người chủ tan mất lo nhiều việc rồi có quên lý mình công chẳng nên chấp trách làm chi, đến bữa ăn người chủ tan rồi mất lo việc nhà quên mời mình ăn...

Vì đồng người ai coi cho xiết. Tận mắt tôi thấy rõ ràng trong chỉ Nam-Trung đây có nhiều đám tan đồng cho đến một hai trăm người...

Vậy tôi xin hạn Đổng-ban trong cõi Đổng-Dương này mấy đẽ: tôi luận trên đây có đáng chế đẽ giảm không? Nếu đáng xin chế đẽ làm cho thành ra mỹ tục.

Vinhlong, TRẦN-THÀNH-PHONE

Công văn lược lục Cấp bằng và thuyết bổ

Vì lời nghị quan quyền Nguyễn-soái Nam-ký, ngày 5 juillet 1917.

Thầy Nguyễn-vân-Bình, giáo-tập hậu bổ nhất hạng, giúp việc tại hạt cholon, nay rút về ngạch quản-hạt và bỏ đi dạy tại

trường tỉnh Phú-lâm, thế cho thầy giáo Dương-vân-Mau xin thôi.

Che phép hai thầy giáo-tập hậu bổ nhất hạng, Nguyễn-vân-Từ, giúp dạy tại hạt Bentre và Phan-vân-Viên giúp dạy tại trường sơ học đường Richard (Saigon), đổi chỗ cùng nhau.

Vì lời nghị quan quyền Nguyễn-Soái Nam-ký ngày 13 juillet 1917.

Các viên chức Anaxam giúp việc tại dinh Thượng-thor cũng các hạt trong Nam-ký kể tên sau này, được cấp bằng thăng chức, kể từ ngày 14 juillet 1917.

1° Lệnh chức Đốc-phủ-vũ tương đồng niên là 1800\$ Ông Trần-quang-Fuật, Tri-phủ nhất hạng (Bentre).

2° Lệnh chức Tri-phủ nhất hạng Ông Nguyễn-thư-Thanh, Tri-phủ nhì hạng (Bentre).

3° Lệnh chức Tri-phủ nhì hạng Ông Lâm-ngọc-Bàng, Tri-huyện nhất hạng (Tây Ninh).

4° Lệnh chức Tri-huyện nhất hạng Ông Trương-kim-Tuế, Tri-huyện nhì hạng (Rah-gia).

5° Lệnh chức Tri-huyện nhì hạng Ông Trương-mỹ-Thạch, Thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng (Travinh).

6° Lệnh chức thông-phán nhì hạng Ông Phạm-tá-Xuyến, thông-phán tam hạng (Caudoc).

7° Lệnh chức Thông-phán tam hạng Ông Nguyễn-ngọc-Kỳ, thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng (Bria).

8° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhì hạng Thầy Nguyễn-vân-Vân, thợ-kỹ thiết thọ nhì hạng (Sadec).

9° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Thầy Nguyễn-vân-Bích, thợ-kỹ thiết thọ tam hạng (Cantho).

10° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Ông Bùi-duy-Trình, id. (Mytho).

11° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Ông Trương-th-Thuông, id. (Vinhlong).

12° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Ông Nguyễn-ng-Tường, id. (Sadec).

13° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Ông Lê-quang-Tường, id. (Soctrang).

14° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Ông Tạ-vân-Khánh, id. (Tôn nhất).

10° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ tam hạng Thầy Trương-ngọc-Bích, thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng (Bentre).

11° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Thầy Hà-vân-Tri, thợ-kỹ thiết thọ nhì hạng (Dinh Đốc-lý thành phố cholon).

12° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Ông Võ-tung-Thầy, kinh-lịch tam hạng (Baclieu).

13° Lệnh chức thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng Thầy Trương-v-Phát, kỹ-lục chữ nho thiết thọ tam hạng (Cholon).

14° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Thầy Quan-trọng-Tuy, cai-tổng nhì hạng (Bentre).

15° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Trần-quang-Fuật, Tri-phủ nhất hạng (Bentre).

16° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Nguyễn-thư-Thanh, Tri-phủ nhì hạng (Bentre).

17° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Lâm-ngọc-Bàng, Tri-huyện nhất hạng (Tây Ninh).

18° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Trương-kim-Tuế, Tri-huyện nhì hạng (Rah-gia).

19° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Trương-mỹ-Thạch, Thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng (Travinh).

20° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Phạm-tá-Xuyến, thông-phán tam hạng (Caudoc).

21° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Nguyễn-ngọc-Kỳ, thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng (Bria).

22° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Nguyễn-vân-Vân, thợ-kỹ thiết thọ nhì hạng (Sadec).

23° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Nguyễn-vân-Bích, thợ-kỹ thiết thọ tam hạng (Cantho).

24° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Bùi-duy-Trình, id. (Mytho).

25° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Trương-th-Thuông, id. (Vinhlong).

26° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Nguyễn-ng-Tường, id. (Sadec).

27° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Lê-quang-Tường, id. (Soctrang).

28° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Tạ-vân-Khánh, id. (Tôn nhất).

29° Lệnh chức cai-đồng nhất hạng Ông Nguyễn-vân-Bình, giáo-tập hậu bổ nhất hạng, giúp việc tại hạt cholon, nay rút về ngạch quản-hạt và bỏ đi dạy tại trường tỉnh cũng trong hạt kỳ.

Thầy Nguyễn-tấn-Ngày, kêu là Chon, (Tôn nhất).

Thầy Trương-ngọc-Bích, thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng (Bentre).

Thầy Hà-vân-Tri, thợ-kỹ thiết thọ nhì hạng (Dinh Đốc-lý thành phố cholon).

Ông Võ-tung-Thầy, kinh-lịch tam hạng (Baclieu).

Thầy Trương-v-Phát, kỹ-lục chữ nho thiết thọ tam hạng (Cholon).

Thầy Quan-trọng-Tuy, cai-tổng nhì hạng (Bentre).

Ông Trần-quang-Fuật, Tri-phủ nhất hạng (Bentre).

Ông Nguyễn-thư-Thanh, Tri-phủ nhì hạng (Bentre).

Ông Lâm-ngọc-Bàng, Tri-huyện nhất hạng (Tây Ninh).

Ông Trương-kim-Tuế, Tri-huyện nhì hạng (Rah-gia).

Ông Trương-mỹ-Thạch, Thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng (Travinh).

Ông Phạm-tá-Xuyến, thông-phán tam hạng (Caudoc).

Ông Nguyễn-ngọc-Kỳ, thợ-kỹ thiết thọ nhất hạng (Bria).

Ông Nguyễn-vân-Vân, thợ-kỹ thiết thọ nhì hạng (Sadec).

Ông Nguyễn-vân-Bích, thợ-kỹ thiết thọ tam hạng (Cantho).

Ông Bùi-duy-Trình, id. (Mytho).

Ông Trương-th-Thuông, id. (Vinhlong).

Ông Nguyễn-ng-Tường, id. (Sadec).

Ông Lê-quang-Tường, id. (Soctrang).

Ông Tạ-vân-Khánh, id. (Tôn nhất).

Ông Nguyễn-vân-Bình, giáo-tập hậu bổ nhất hạng, giúp việc tại hạt cholon, nay rút về ngạch quản-hạt và bỏ đi dạy tại trường tỉnh cũng trong hạt kỳ.

Vì lời nghị quan quyền Nguyễn-Soái Nam-ký ngày 11 juillet 1917.

Có Nguyễn-thị-Mười, thi đậu bằng cấp sơ học, được lãnh cấp bằng làm nữ giáo tập lương đồng niên là 100\$, thế chỗ cho cô giáo Võ-kim-Huê xin thôi.

Vì lời nghị quan quyền Nguyễn-Soái Nam-ký ngày 11 juillet 1917.

Dương-vân-An, sinh thủy-thủ án tiền ngày giúp việc tại tàu xa-lục "Surveillante", ngoài khám Côn-nôn, nay được vào chánh-ngạch sinh thủy-thủ nhất hạng tại sở tàu xa-lục của chánh-phủ Nam-ký.

Lý-vân-Sơ, được thăng dụng làm lính thủy-thủ nhất hạng tại sở tàu xa-lục của Chánh-phủ Nam-ký và sai đi giúp việc tại tàu "Surveillante" nơi hòn Côn-nôn.

Vì lời nghị quan quyền Nguyễn-Soái Nam-ký, ngày 12 juillet 1917.

Thầy Trần-vân-Giác, thợ-kỹ thiết thọ tam hạng; giúp việc tại tòa bố Hattien, nay giao về cho quan Đốc-lý thành phố Chol-n, bỏ đi giúp việc tại sở Saub-y thành phố Cholon, thế cho thầy thợ-kỹ thiết thọ am hạng bỏ đi giúp việc tại tòa-bố Hattien.

Rượu Cỏ-nhạc VIEILLE EAU-DE-VIE DEJEAN là một thứ rượu rất có danh-tiếng hơn bốn chục năm nay.

TIÊN-SĨ THAN THÂN PHẬN PHÚ BẮN NGỰ LUẬN

Miệng nhặng bát ngọc, tay sửa nghiên vàng; ngời gió xuân vui thú thanh nhàn, ngắm đạo vị giải lòng phiền não; liếc mắt thấy thế tình đa điên đảo, lòng tại

HÀNG BÁN DỮ THỦ MÁY

(Commerces de diversus Machines)

Vừa có một hãng bán-lũ đại-lý cho 50 nhà lo chế tạo máy móc, đồ làm công nghệ.

1. Máy làm vỏ và áo thùng từ 108 đến 4005.

2. Máy xay lúa ra gạo lọc, gạo trắng, mỗi giờ từ 1 tạ cho đến 15 tạ.

3. Máy ép mía làm đường ép độ, ép dưa làm dấm.

4. Máy xay bột.

5. Máy thực nước lên rượu.

6. Máy gặt và đập lúa.

7. Máy đập đèn khí điện, từ 20 cho đến 150 ngọn chạy mô-tơ.

8. Mô-tơ đầu sô-gie trâu.

9. Máy chạy gạo đầu, khôi chèo.

10. Máy làm giấy.

11. Bơm đèn khí Hui-ký solen, giá rẻ.

12. Hộp sắt để bỏ vào máy xay cho gạo mau trắng.

Khi giá cả định xong thì chủ mua phải vì chỉ 1 phần tiền, chừng máy qua rồi thì xong thì đóng nốt số.

Cái xin Lạc-hàn quang cổ, viết thư hoặc đến tiệm thương nghị.

Nay kính.

MAISON QUANG-HUY, 34, rue Vidot. - Saigon

NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38, Rue de Canton. - Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-dông, đường Lương-y Vi-Tê-Sanh chế ra.

Sư-Độc-Linh-Dược

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liêu là một mủi việc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hễ mang lây nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất hiểm, rất độc, cho nhà-quần xã-hội.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy được nhiều cái mới lạ mà nghiên ra, có nhiều thấy trị bệnh Hoa-liêu thì hay dùng những vị Bả-đậu-xương mà xử cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà dâng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại khó g còn sanh con nữa đặng.

Bởi tôi xét rõ các có ấ, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thử thuốc này ra, đặng để mà cứu người và giúp đời, và lại tánh thuốc cũng là hòa-bình, không nóng cũng không lạnh, bình lặng thì mỗi ngày xử hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không đư bưng, cũng như thể người mạnh lại dẫn vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiểu-tiện, hay là hơi thở mà ra.

Chỉ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liêu kể ra sau này:

Table with 2 columns listing symptoms and treatments for the disease.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì thuốc này trừ dứt nọc chẳng còn tái đitái lại nữa.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc huân giá là 3.000

ÍCH-NGUỒN-ĐƯƠNG LÃO DƯỢC PHÒNG

Ở ĐƯỜNG AMIRAL ROZE, SỐ 55, TẠI CHỢ-CỬ SAIGON

丸補雙衣金 KIM-Y-SONG-BÔ-HOÀN (Thuốc bổ khí huyết)

Lây là tự nhiên mà luận sự sống của người cũng như sự sống của loài vật, loài thảo mộc sanh đặng thời tiết thì tươi tốt sù-sù, song cả ngày bị đông lạnh gió chẳng đứng thuận gọi giọt mưa cũng nhờ hơi sương tuyết dần rậm rạp cho làm cũng khó thể thanh mà bèn dai cho đặng, nên suy ra sự sống của người cũng vậy.

Thuốc bổ này bắt luận đến ông đờn bà già trẻ chi dùng đều bổ khí huyết, sanh hóa tinh thần cũng lâu mạnh mẽ, mau sanh con, già trẻ nên trẻ còn đặng trẻ lại thêm sức lực mạnh mẽ, thân thể sung túc da thịt mịn màng còn như những người suy nhược nhiều bởi bệnh hậu, (đau mới mới) yếu đuối dùng luôn thuốc này trong một tháng chắc thấy bổ thể thần thể mạnh dạn, tráng kiện tinh thần lại như xưa chẳng sai và lại trừ các chứng bệnh hay sẽ đến thích linh, rõ ràng là một phương thuốc vệ sanh rất hay chỉ qui trên đời.

Một hoàn giá..... 0\$50 Trọn hộp bốn hoàn giá... 1\$70

丸鳳理科婦 藥性平和 補血強身 治一切經閉不通

Phận người đờn bà đường kinh nguyệt có chững thì động mạnh giới háng ngày, đến gặp cơn sanh đẻ mà đặng mạnh giỏi cũng bởi nhờ nơi thân thể dùng hoá khí huyết sung túc mà ra.

Tinh kém huyết khô. Mãnh gây vớ ố. Mỗi lượng tê gối bại hoá tử chi. Tinh thần dảm suy. Chẳng vui phong sự. Lao tâm tiêu trí. Mộng寐 di tinh.

CÁO BẠCH

Nguyên tiệm tôi đã khai sáng từ năm 1868 đến nay, chuyên chế rộng các thử thuốc hay thần hiệu, đều có dùng cái nhân Mầu-đơn-phụng làm tin, có gởi bán trong các tỉnh Nam-kỳ, xin chú qui-vị có dùng phải nhìn cho kỹ, ắt khỏi lầm đồ giả-mạo, còn như chú-vị ở xa chớ nhầm chớ không có, mà muốn dùng thuốc của tôi, hoặc mua về bán, xin viết thư cho tiệm tôi rồi, thì tôi sẽ gởi thuốc lập tức, mà gởi contre remboursement, nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lãnh thuốc, còn để bao thơ như vậy: M. Ích-nguồn-Đương, rue Amiral Roze n° 55 Saigon. Vốn tôi hằng giữ một lòng chắc chắn (Tiền nghĩa như hậu lợi).

Đại khái của đờn bà khí kinh nguyệt và cơn sanh đẻ là đều rất qua-hệ mà nói, còn kỳ đư biết bao nhiêu chứng bệnh hay xảy đến thỉnh linh kể sao cho xiết. Nên bốn đờn bà có chế phương thuốc Khôn-Phụng này thật là một phương thuốc thượng hạng thuốc đã hay lại hiệp sức điều đợc và vào chế kỹ càng, bao sắp làm hoàn tính đợc mỗi mỗi đều trúng theo cách điều kinh chường từ rất nên thần hiệu, thiên tạ khắp dùng đã lâu, rõ là một phương thuốc đợc trên đời, nên người đờn bà mạnh mẽ thường dùng thuốc này thì chắc mạnh giỏi luôn luôn không hay đau vặt, còn đờn bà có chồng thì mau sanh con, chỉ như đã có thai lại thêm bồi bổ cho an thai và giúp sức mạnh mẽ đến cơn sanh đẻ, chẳng vậy mà thôi. Đờn bà gỏi mới lớn lên dùng thuốc này cũng hữu hạnh lắm là thêm điều hoà đường kinh, bởi bổ khí huyết da thịt mịn màng, thanh tươi nhan sắc, thân thể phương phi, diệt trừ bá bệnh. Thật là một phương thuốc vệ sanh cứu đờn bà.

TRỊ NHỮNG CHỨNG

- 1 Đờn bà khí huyết kém suy, đường kinh không tới chậm con.
2 Đường kinh hư, hoặc khí nhiều khi ít, trời sục không chượg.
3 Bởi đường kinh không tới liền ra chứng đau bụng.
4 Đường kinh bế, nghịch hành. ói máu.
5 Đường kinh xù huyết đợt dạt hoặc đỏ bầm.
6 Huyết bạch, huyết hồng, thân thể ốm o, tinh thần giũ đuối.
7 Hoạc lo lắng nhiều, một nhọc cháu thân bải hoải.
8 Nghèo, tức đau lưng mỗi giờ, ăn không tiêu, nhớt dãi, bụng đợc bần hoàn, mặt mày xạm xám.
9 Thai bệnh, máy đợg chẳng em thân thể mỗi té từ chi phát thủng.
10 Lúc sanh đẻ huyết đợc còn lại, hoặc nhạo (thai y) ra không hết mà sanh bệnh.

Các chứng nói trên đây dùng đến thuốc Khôn-Phụng này tức thì lành đã.

Mỗi một hoàn giá..... 0\$40 Nguyên một hộp 4 hoàn giá. 1\$80

NAM-THÀNH-CO CÔNG-TY

Đại-lý cơ xưởng Huê-kỳ bán các thứ máy sau đây

- 1- Máy xay lúa ru gạo trắng số 1 mỗi giờ xay từ 4 tới 6 tạ giá chiếc 3.000 \$ 00.
- 2- Máy xay lúa ru gạo trắng số 2 mỗi giờ xay từ 2 tới 3 tạ giá chiếc 2.000 \$ 00.
- 3- Máy xay bột tay 500 \$ 00.
- 4- Máy...

Máy ép dầu, xay đậu, ép mía làm đường, máy đem nước lên ruộng, máy đèn khí, máy tấu sà-lốp vào ván. Song chưa biết giá chi tiết. -- Chờng máy lại Saigon chủ mua muốn cho hẳn hiệu đến nhà ráp máy và thử cho các việc hoàn tất, thì phải chịu chút định phí lộ và nhơn công.

Xó nào không có điện-khí thì phải dùng Moto chạy dầu hoặc sô-gie (chaudière) chạy củi hay là tre.

Xin hãy viết thư hoặc đến hẳn hiệu mà thương nghị. Giá định đó là hết sức rẻ, không có bằng nào bì kịp, nên hẳn hiệu tưởng có lẽ các nhà cơ phú sẽ giúp đỡ hàng cho mau thành tựu.

Nay kính
LÊ-HỮU-NÊN
Directeur de la Compagnie.
233, rue d'Espagne Saigon.

HÔTEL DE FRANCE NAM-VIỆT KHÁCH-LÀU

157, Rue Catinat, SAIGON

Lâu nay ai ai cũng biết chỗ nhà Hô-tel de France là một cái lâu ba tầng cao lớn ngay ngọ, nay cải hiệu lại là « Nam-Việt Khách-Lầu » có 63 cái phòng rộng lớn sạch sẽ mát mẻ và công, để cho họ-châu chư quân-tể nghỉ ngơi trong khi có dịp phải đến Saigon. Phòng thì

phần lớn hai hạng: Hạng nhứt và hạng nhì. Lại có năm phòng riêng rộng rãi, để cho vị nào có đam vọng con theo đông, ở chung một phòng cho thuận tiện. Hoặc có muốn giải lao, thì có sẵn các thứ rượu tây ngọt ngon tiêu bô. Bữa muốn dùng cơm hoặc Tây hoặc Nam, thì hẳn hẳn cũng sẵn lòng tiếp đãi.

Phòng cho mượn ngày thì từ 1 \$ 60 đến 1 \$ 50. Nếu vị nào muốn mượn tháng, thì từ 15 \$ 00 đến 20 \$ 00.

Cái xin chư ông chiếu cố, đến nghỉ thì một phen, chắc sao chư ông cũng vui lòng tại chi.

OVERLAND-LOCATION GARAGE SAMY RAMA

Hàng xe hơi cho mượn ở tại đường Cây-mai số nhà 48 CHOLON

Nay tôi có loan một hàng xe hơi kiểu Huê-kỳ, hiệu Overland thiết mới tinh hảo, sạch sẽ và tốt lắm. Ở đúng mà nhân đư rất đẹp. Lục-châu chư quân-tể có dịp chi lên đến Saigon và Cholon, nếu muốn thâu lương giã xem phong-ảnh, chầu luôn đi gần hay xa mà muốn mượn xe hơi, thì xin hãy đến hẳn tôi mà thương nghị, tôi cho mượn giá rẻ vô cùng. Liệt vì nếu trước tình tới, thì tôi cũng vui lòng tiếp đãi.

SAMY RAMA chủ-khải.

PNOM-PENH BAZAR TRƯỜNG-XUAN

MÀN SỈ MÀN LẺ

Tại xứ ta, người Tân và Ấn-độ chẳng phải bán rông những hàng hóa nước họ đem qua, phần nhiều mua của các hãng tại Saigon.

Đấy hơn hiệu để tìm đến gốc cội (chánh các nhà công nghệ) hẳn ngoại-quốc mà xỉ lại cho họ, kể để chín năm trời. Nên kính tể cho chư vị r: ai muốn xỉ vật chi, hay mua một ít món hàng kiểu như vật mới chế (art. nouveautés) đem về hẳn thử coi, rồi sau sẽ mua nhiều, thì hẳn hiệu cũng tính giá xỉ gửi contre remboursement cho.

Ngôi viết « Sans rivale » hình giống như Sergeant-Major, mỗi hộp 144 ngôi - 12 hộp 6 \$ 70 - 144 hộp 77 \$ 00.

Crème đánh răng đen và vàng, 12 hộp nhỏ, 0 \$ 45 - 12 hộp lớn 0 \$ 75 Sách mới « Tinh-Hải-Nhớt-Trích » (chuyển đời nay) trọn bộ 2 cuốn mỗi cuốn 0 \$ 30.

Ngôi viết « Sergeant-Major » mỗi hộp 100 ngôi, 12 hộp 6 \$ 60.

LÊ-HỮU-DUY,
24-25, Quai Piquet, Phnom-Penh.

Tiệm thợ bạc

TRẦN-THÀNH-KIỆT DUY BA-CÁCH
ở TÀI ĐƯỜNG THỦY-HÌNH, số 192
(192, Rue des Marins, Cholon)

Kính trình chư quý-ông qui-bá đáng r: Nguyễn tôi đượ là Thợ-bạc tại đường Thủy-hình, số nhà 372, đã hơn 10 năm, nhờ ơn qui-ông qui-bá cấp. Nay tôi dời xuống gần ga xe lửa lớn cũng đường Thủy-hình, số nhà 192, mở ra rộng rãi và sạch-sẽ, tôi lại chế ra những đồ mỹ-trang bằng vàng và bằng vàng nhiều kiểu, nhiều cách mới theo như kiểu Langsa, khéo lạ vô cùng. Vay qui-ông qui-bá có đi đâu tiện đường, xin ghé lại tiệm tôi mà chơi, trước là giúp cuộc công-nghệ trong xứ ta cho mau tiến bộ mà mang, sau nữa giúp tôi là hạn đặng-hàng cuộc kinh doanh cho mau thành tựu.

Nay kính

TRẦN-THÀNH-KIỆT DUY BA-CÁCH
Bijoutier. - Chy-lớn.

QUỲNH-MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CU
Số 20, Đường Amiral-Courbet
(CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, thim, cốm, trà-hột, trà-tàu, thuốc hút cũng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rông nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ tể tể. Muốn dùng cơm từ bữa ăn, hay là muốn dùng cơm tháng cũng đặng. Lại có chỗ nghỉ ngơi thong thả xin chư ông ghé chơi một phen thì hẳn.

怡 A-KONG 生

Tiệm may ở tại đường Duperré, số 87
SAIGON.

Tiệm tôi lập ra 35 năm rồi, ở ở ở giá tôi lập đến nay, tôi thế cho ông xin tôi, may đủ các thứ quần áo theo kiểu Langsa và kiểu Hồng-Mao, hoặc nỉ hoặc vải bố Tây đủ các thứ. May đủ màu mà giá lại rẻ hơn các tiệm khác. Xin chư ông hãy đến tiệm tôi, đặt thử vài món, thì tôi cũng sẵn lòng tiếp đãi tể tể.

A-KONG kính cáo.

Tiệm khắc con dấu

Kính trình chư quý-vị tôi có lập tiệm khắc con dấu đồng và mù thung (timbres couleur et caoutchouc) bằng đồng, chạm mô bia đá cẩm thạch đá mã (pierres tombales) tể tể có loại hình chơn dung đủ kiểu vân vân.

Chư vị muốn dùng kiểu nào xin gửi thư cho tôi thì tôi sẽ hết lòng làm cho vừa ý và tính giá thiệt rẻ, tôi rất đội ơn vô cùng.

Vente d'articles du Tonkin
Có bán các thứ hàng bán, lụa-xuyến, the, linh, bằng-sen, lượt lông, đồ đồng, đồ thau, vân vân.

NGUYỄN-CHI-HÒA
GRAVEUR
42, Rue Amiral-Dupré. - Saigon

E. POURTOU

Đường Amiral-Dupré, số 23 đến 30
SAIGON

Năm rượu chất đỏ, trắng hiệu Médoc, hiệu Bordeaux, hiệu Bergerac, hiệu Fronsadais, hiệu St-Emillion, hiệu Beaujolais, và hiệu Bourgogne.

Có phân giải rõ ràng chứng có rằng không có pha rượu mạnh, ai muốn tranh bán không tể, vì rượu thì mà giá lại rẻ.

BÓN HIỆU SAI TRÈ ĐEM ĐẾN NHÀ
Hẳn hiệu có làm tờ giao hảo với các chủ vườn làm rượu có trồng tại xứ Médoc, và hẳn chủ vườn có danh ở xứ Bordelais. King Pélissier Goudron Robert khai vị tể tể có danh và hiệp theo pháp vụ sinh hơn hết.

Rượu Saut-ban, rượu bết cát Saut-ban, rượu chất, thượng mỹ tể tể hiệu Bordeaux, hiệu Bourgogne và rượu ăn hẳn rất nhạ nhạ.

TRONG LỤC CHÁU AI MUỐN MUA SẼ ĐỢT ĐẾN CAO SONG CHƠ MUA NHÌN CHỤY TIỀN SẼ PH!

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH SANG
ở đường Boulevard Bonnard, số 106
ngang Gare xe lửa nhỏ Saigon-Corap,
tại chợ mới Saigon.

Bán rượu tây và rượu xe máy, dầu essence và dầu alcohol.
Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Qui-quan, Qui-khách ở xa muốn mua hẳn cho vật chi thì tôi mua giảm, niệm kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở mà ông.

HỮU-NH-UY.

Lời rao

GRANDE BIJOUTERIE CENTRALE
Tiệm Thợ bạc
Nguyễn-văn-Giáo
hiệu THI-THO

Tiệm tôi khi trước ở đường Lefebvre số 80, đã 20 năm, nay dời về đường Schroeder, số 13, tại chợ mới Saigon.
Có bán đồ nữ-trang đủ kiểu theo kiêu thời, dùng về đám cưới đám hỏi rất đẹp để làm lễ khác, mà giá lại rẻ.

CAFÉ RESTAURANT 45, rue Amiral Courbet SAIGON

Kính cáo chư quý ông qui thấy đặng rõ:

Nay tôi mới lập một quán cơm Tây tại đường Amiral Courbet số 45 Saigon ngang nhà Khách sạn Nam-Đông-Hương. Có đồ đồ ăn và bánh một cùng đồ đồ ăn thêm ngon tiêu bổ. Cái xin chư ông, có đi đầu tiên đường, ghé quán tôi chơi, tôi sẽ làm cho vui lòng đẹp ý chư ông.

SAU HOÀN; cần khải

TIỆM HIỆU THAI-BÌNH

ở TÂY ĐƯỜNG COLONEL BOUTONNET SỐ 136
Ngang nhà giấy xe lửa Mytho và Bình Hòa
SAIGON

Tiệm tôi có bán đủ thứ hàng Tàu và hàng Bắc, chén-châu, cốc-xá, lược-lông, v.v., áo, khăn, khăn, v.v. và bán lẻ. Có đủ thứ rượu Tây, bán sỉ và bán lẻ. Có đủ thứ bánh hộp, đồ hộp và đồ gia vị, thuốc sát và y-dược Langia.

Liệt vị Tôn-bằng cũng qui-khách trước khi lên xe, xin ghé lại tiệm tôi, hoặc dùng rượu giải lao, hoặc dùng café hay là điểm-tâm mà chờ xe chạy, tôi sẽ sẵn sàng chờ đón người rất niềm tình khải, xin đồng-bang chiếu cố, tôi cảm hội chẳng cùng.

MAI-VÂN-LUỘC.

Một việc đáng khen

Hãy lưu nay thợ học ta chi có lập lò, rồi v.i dđamười làm chi thì làm này vậy thôi, chờ chưa thấy ai hay tiệm bán đồ nữ-trang như mấy tiệm của khách kiều-oc vậy. Mà từ ngày M. Bấy Khỏe là người rất có khí độ, đứng khởi đuan ra mà lập một tiệm bán đồ nữ-trang rất lớn, lại thêm đồ làm khéo lạ theo kiểu cách đương thời mà đưa tranh mỗi lợi với khách kiều-oc, nhờ đó mà ngày nay người Annam ta thấy việc làm phải, nên cũng

đua nhau, lập tiệm nữ-trang tại Saigon và Cholon hơn 9, 10 tiệm, trong Lục-châu cũng được bộn rồi. Tôi như thấy vậy thiệt có ý mừng thêm cho đồng-bang ta, nay coi thể đã mon m.n tần bộ ít nhiều, lại cũng khen cho M. Bấy Khỏe có chí mở đàng, cho đồng-bang ta bước tới.

C. B.

MỸ KỸ

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu

ở đường Turc số 16.

NGANG NHÀ HÀNG MOTTET SAIGON

Kính cáo chư quý khách đặng hay tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch đá xanh Tonkin có đủ các thứ kiểu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mủ thun bằng cây, chạm bằng đồng cùng hoa điều thảo mộc theo là nhân hiệu vân vân.... Một bia chạm bả; đá cẩm thạch.

Có thợ họa chơn dung nhấm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô bả, nước thuốc, mực Tàu, viết chỉ than, họa biển liễn, và tranh họa sơn thủy.

Articles de Tonkin et chausures en tous genres.

TRƯƠNG-NGỌC-GIU cần khải.

GIÁ 0\$40

ĐỒNG ÂM TỰ VỊ

Có phụ thêm những chữ không phải đồng âm mà khó viết

DICTIONNAIRE DES HOMONYMES ANNAMITES

Accompagné d'un appendice comprenant tous les mots difficiles à écrire

PAR

Nguyễn-vân-Mai

Professeur d'Annamite au Collège Chasseloup-Laubat
Membre du Comité de Perfectionnement de l'Enseignement indigène en Cochinchine.

Trong sách này có đủ những chữ khó viết, hoặc chữ đồng âm cũng khó viết

nhằm Đồng âm, mà phải viết hỏi hay là ngã, hoặc viết đ hay g ở trước, e hay là t có g hay là không g ở sau.

Nhơn có lời châu thị của quan Đốc-học chánh, ngày 31 Aout 1916, dạy rằng: « Đền các khoa thi tới đây, thì trong những bài học về tiếng Annam quan giám khảo chằm về hết sức nghiêm. Vậy nên tôi ngụ ý dọn đôn rầy, ngõ hầu giúp các trò viết chữ quốc-ngữ cho đúng theo Tự điển Génibrel và Paulus Cua. Hễ có nghi ngại chữ nào, lật quyển này ra mà coi, thì viết không sai.

Bán tại tiệm Quỳnh-Mỹ, 30, rue Amiral Courbet (Chợ Bến-thành mới) và các nhà in và bán sách Annam tại Saigon.

Thời-sự cảm-nang

Cuốn sách hiệu là « Thời-sự cảm-nang » của quan huyện Nguyễn-vân-Cửa đã in rồi, sách rất hữu ích, ai đi người đều dùng được. Lục-châu chư quân-tử, vị nào muốn mua, xin gửi thơ cho M. Nguyễn-vân-Cửa, rue Viénot, 52, Saigon (Halles-centrales), giá mỗi cuốn bán tại Saigon là 2.\$50, còn gửi đi xa thì là 2.\$70 tính về tiền số phí gửi theo nhà thơ vì cuốn sách lỳ dày tậm, nặng cân, nên gửi phải lên nhiều tiền.

Có gửi bán tại tiệm:

MM. BÙI-QUANG-NHO & BENTRÉ,
TRẦN-VÂN-TUYÊN & VINH LONG,
mấy tiệm sách ở Saigon đều có bán.
N. C. M. D.

Nghĩa-hòa-Nguyên

Tiệm may ở tại đường Turc, số 20
ngang nhà hàng Mottet, Saigon.

Tiệm tôi lập ra đã hơn mười năm rồi, may là các thứ quần áo theo kiểu Tây, hoặc áo mặc vào bộ Tây áo thờ. May đã mau mà giá lại rẻ, xin chư Quý-bông hãy đến tiệm tôi, tôi xin cùng in hàng đẹp giá rẻ.

PHƯƠNG-DỊCH cần khải.

VUA LỚN TRỪ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP NHÀ MOTTET và các-v.v

H. BLANC và HAUFF

Đường CAYNAT, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thông và ra ve)

MAISON FONDÉE EN 1828

Perrier

MAISON FONDÉE EN 1828

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve nhỏ.

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERWOOD, viết rõ ràng đẹp.

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM MINH-THÀNH HÒA SẴN ĐỒ NỮ-TRANG
23, Rue Schroeder, 23 - Saigon

Kính lời cho lục-châu chư quý-khách đặng rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kiêu-thời, rất nên xinh đẹp. ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có mở tiệm bán đồ nữ-trang ở (Chợ Bến-thành mới) đường Thủy-bình (hàng đồ M. J. J.) số 184, tục danh là hàng

cháo-mái, nên tôi thường hiểu ý quý-bà quý-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàn và kiêu-mỹ.

Từ khi tôi mở 2 cửa tiệm này đến nay cũng nhờ ơn quý-bà chiếu cố cho người đồng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lục-châu hiệp hàng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và các xin cho các ông cho mau thành tựu.

Nay khải.

Minh-thành-Hòa SẴN ĐỒ NỮ-TRANG.

Ông Lê-văn-Vô

Là Lương-y-cựu của Nhà-nước, học tại Hàng-lâm-y-viện bên tây (Alger) đã có coi các nhà thương bên tây và Annam đặng 35 năm. Trị đả chứng bệnh trong nước Nam. Ai muốn uống thuốc xin tới tại nhà ở Dakao, đường Paul-Bert số 43 ngang rạp hát của ông Đốc-phủ-Kiệt.

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH J. VIẾT

59, rue d'Ormay.—Saigon

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi, in đủ các thứ các kiểu, có lính in đổ tại kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-biện. — Có đóng bia sách đủ kiểu, rất khéo rất đẹp. — Có in đủ các thứ thiếp quan hôn tang tế, nhiều kiểu nhiều màu hoa hoẻ rực rỡ, mà vàng công đẹp. — Vậy xin Lục-châu chư quân-tử, có cần đóng viết chỉ, hãy đến tiệm tôi, tôi sẽ làm mau mà tính giá lại rẻ. — Tiệm tôi cũng có bán đủ Thơ, Truyện, Sách.

LỜI RAO CÁN KIẾP

Luôn dịp tôi kính cho Lục-châu chư quý-bông rõ, như tôi thấy đương thời buổi này mấy nơi rầy bái xa chôn thị thành, ít có thấy thuốc hay, cho nên có nhiều khi người ta rồi bị bệnh gấp ngặt, không biết thầy đâu mà rước cho kịp, phải bị hiểm nghèo. Nay có ông Nguyễn-thân-Hưng ngụ ý mà làm ra một cuốn sách hiệu là: KINH NGHỆ THUẬT LƯƠNG Y, Ngoại khoa cấp cứu, có phụ thêm nhiều bài thuốc nam, cứu cấp rất thần hiệu, để giúp đồng ban trong cơn nguy cấp.

Vậy xin Liệt-vị hảo tâm mua lấy để dành, hoặc trong xóm có ai rồi bị bệnh hiểm nghèo, coi theo đó mà cứu người, ấy cũng là một đức đại hữu tâm đức.

Định giá mỗi cuốn 0\$50

Lục-châu quan cố, như vị nào muốn mua xin có gửi thơ cho nhà in tôi, hiệu là: J. Viêt, rue d'Ormay, Saigon.

J. VIẾT cần khải.